№ 1191 1881 ՀՈՒՆՎԱՐԻ 4 ՇԱԲԱԹ ՊԷՏԻՆՃԻ ՄԷՋ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԵՐԸ

Մէջիտիէ 20 դրուշանոց

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻ ԻՆՔԱՆԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . 150 դր.
Ալթը այլըգ . . . 80 »
Իկի այլըգ . . . 40 »

ՎԻԼԱՅԷԹԻ ԻՆՔԱՆԻՆ

Բոլոյա իւէ իրսալ օլունճագ-լար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . 200 դր.
Ալթը այլըգ . . . 100 »

20 Բարա

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖՐԵՍ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԻ ԵՎ ՄԻԼԻՅԻ ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՀԱՄԱՐ ԵՎԱՄԱՐ ԳԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԵՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէ 5 դր.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումումի տարրաֆիկէյէ այիտ սահիֆէյէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէյէրէ 6 դր. 4 ինճիւ սահիֆէյէ . . 4 »

Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իրանճա այրը բազարլըգ օլուրչ.

Մէվատտը նանֆիայա տայիր պէնճյէր մէճճանէն գապուլ օլունճագ վէ տէրճ օլունմայանճագ էվրագ, իտտէ օլունմայանճագ։

20 Բարա

Իտարէխանէսի վէ մանթպասասը, Սթամպօլուն Պապը Ալի ճատտէսինտէ, էսկի Պապը Զապթիէ սոգաղը քեօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէվատտ հազգընտա, Միտիրի զազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճագը կիպի, քեաֆֆէյի, մէքեթթիպին տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

Ը ԱՍԻԹԱՆԷ 4 ՕԳՈՍՏՈՍ

ԿԻՒՆԷԼԻՒՔ. ՀԱՎԱՏԻՍ

Օթանպօլտան օգոստոսի 7 թարիխլէ Թոյ. կաղէթասընա քէչիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Լօրա Տրէֆրին իթթիհատ իթթիկի թավը ու հարէքէթի թէտրիճի թէտրիճի զահիրէ չէգմագտա տըր։ Սէֆիրի միւշարիւէյի՝ պիր գաչ այ իչիւն մուայրէն պիր մէմուրիյէթը մախսուսէ վէ ֆէվգէլատէ սէֆիրլիքէ Օթանպօլա կէլմիշ օլմայըպ, ղայրը մուայրէն պիր միւտտէթ իչիւն Ինկիլթէրրա սէֆիրի մէմուրիյէթիլէ վիւրուտ իթմիշ օլմաղլա, պիլիւմիէ ֆրգալար վէ մեղէթլէրին բուէտասը իւէ միւնասէպաթը տօսթանէ թէէսիս իթմէյի։ Վէ թիւրքիատա միշէվվէշ պիր թարգտա Ինկիլիզ մէնաֆիի տէնդիէն ահվալը միւթէլիֆիյէ թէմմամ յա վագրի օլմագ ըզրը քէնտիսինէ վաղիֆէ ատտ իտիյօր։ Սէֆիրի միշարիւէյի՝ Մապէյնտէ վէ Պապը Ալիտէ իթթիկի միւլագաթլարտա պիր թարիգի ումումի իւզրէ Ինկիլթէրրա իւէ թիւրքիա պէյնինտէ միւնասէպաթը խալիսանէ հուսուլէ կէթիրմէկէ վէ պու իշի տէվլէթին վարիտտիրը արթըրաճագ օլան մուհասէնաթը միշթէրէքէյի իպրագ իթմէտէ չալըշմըշ տըր։

Լաքին տիրայէթլի Օսմանլը տիրլօմաթլարը ազգաֆ իթմիշլեր տիր քի, Լօրա Տրէֆրին տայիմա սօղուգ տավրանմագտա, վէ պէտանը էֆքեար իթմէք խուսուսունտա իհթիյաթ իւզրէ հարէքէթ իթմէքտէ տիր, վէ պիր վագրի տա սէօյլէնտի քի, Ինկիլթէրրա էհալիսի, մէմալիքը Շահանէնին վիլայաթ վէ մէրքէզը իտարէսինտէ պազը իմարաթ վէ իսլահաթ ալամէթէրի կէօրիլմէյինէ, Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին թիւրքիա՝ իլէ թիֆֆագ բէյտա իթմէսինէ միւսաատ իթմէյէճէք տէր։ Շիմտիէ դատար էօյլէ պիր ալամէթլեր կէօրիլէմէմիշ տըր։ Վիլայէթլէրտէ պուլունան գօնսօլօսլարտան պիլիմիշ սէֆարէթլերէ հադսըզլըգ վէ մեզալիմ հիքայէյերի վիրուտ իթմէքտէ, վէ պու խուսուս կաղէթալար վասէթասըյլա թէտրիճէն եհալիյէ պիտիրիմէքտէ օլմաղլա, լայ հիքայէյէր՝ Պապը Ալի հագգընտա պիր հրսսը խուսուսէթքեարանէ բէյտա իտէրէք, Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին սերպէսթիի մուամէլէսինի թահտտտ իթտիրքէն մատտա, մէմլեքէթին մէնռապիր թապիրէսինէ վիւսաթ վէրէճէք օլան խուսուսի թէչեպլեսաթը նաֆիա վէ եճնէպի սերմայէտարանընը իւրքիւմէքտէ տիրլէր։

Լօրա Տիւֆրին՝ Էրմէնիլէրտէն մէնքիւն վիլաեթտա իսլահաթ իճրասօլունճաղընա տաիր Պէրլին ահանամէսինին 61 ինճի մատտէսինտէ միւնտերիճ ահքեամտն իճրասը լիւզումը մախսուսը հագգընտա տախի տէֆթարլէ զաթը Շահանէ վէ Պաշ վէքիլ բաշա իլէ կէօրիւշմիւշ վէ տէմիշ տիր քի, էկեր հիքիմէթը Սէնէյէ՝ տերհալ աչզատան աչզը զայրը միւգթէտիր վէ ալայագը պօղուգ սէմուրինի կէրի չաղրըբ, եէրլէրինէ թամմ իսլահաթը իճրասը, էնասընտա տեվլէթը Օսմանիյէնին նէյաթը խայրխահանէսինի մէվգրի իճրատէ վաղ իտէճէք միւգթէտիր վէ սէլահիյէթը թամմէեի հաղ պէօեիւք մէմուրլար նասպ ու թաեին իտէր իսէ, պու խուսուստէվլէթին հիւսնի նէյաթընա պիր տէլիլ օլապիլիր։ Պու թէլիֆին իւզերինէ հէմ զաթը հաղրէթը շահանէ վէ հէմ տախի պաշ վէքիլ սէրիճան էրմէնի մէսէլէսի հագգընտա մինզաքերէյէ կիրիչմէք միւզակիրինի լիթրաֆ իթմիշ կիպի կէօրիւնիյօրլար։ Լաքին իչ սէֆիրլէրին (Եանի Բուսիա, Ալէմանիա վէ Ֆրանսա սէֆիրլէրինին) չու իսնատէ զայրաուպէթլէրինէն, վէ բամադան օլտուղունտան տօլայը, պիր աղ միւտտէթ մուատէլէի տիբլօմաթիգիյէ միւթթէֆիգանէնին ֆրամ օլունմամասը տա միւհիմմիր տիր։

—

Վիէննատան Մրռնոպրա եազըտըղընա կէօրէ, Ինկիլթէրրա իւէ Բուսիա տէվլէթլերի Անատոլու ըսլահաթընին իճրասը զրմնընտա Պապը Ալիյէ միւշթէրէքէն պազը թէպլիղաթտա պուլունմագ աղմինտէ օլուպ, անճագ տուէլը սարէ սէվլէթը Օսմանլիյէնին պունճա ֆէտաքեարլըգարա տիչար օլմասը ագրպինտէ թէպլիղաթը մեզգիւրէ իճրասընտա թէրէտտիւտ իթմէքտէ իմիշլեր։

—

Բոտոպ տաղը ճիհէթինտէ վագը օլուպ Պէրլին ահանամէսի մուճիպինճէ Շարբի Բումելիյէ իլիագը լազըմ կէլէն 12 ատատ քէօիւն կէչէնտէ վիլայէթը մեզգիւրէյէ եւ հագ օլունտուղունա տաիր զուհուր իտէն պիր չայա՝ թէքզիպ օլունույօր։

Ինկիլթէրրա սէֆիրի Լօրա Տիւֆրիւն թարաֆընտան պու պապտէ վուգու պուլան թէպլիղաթա Պապը Ալի ճէվապ վերմէմիշ վէ խարիճիյէ նազըրը Ասիմ բաշա հազրէթլերի՝ պու խուսուս հագգընտա քէնտիսինէ իրատ օլունան պիր սիւլալէ ճէվապէն, թահտը հուտուտա մուճիպինճէ հիւքիւմէթը Օսմանիյէ լազմ կէլէն մահալլերի թախլիյէ իթմիշ օլտուղունան, մեզգիւր գարիյէլերին զապթը Շարբի Բումելի հիւքիւմէթինէ այիտ օլտուղունու վէ թէպլիսի հիւքիւմէթը Սենիյէյէ այիտ օլմատըղընը պէյան իյլէմիշ տիր։

—

Վիէննէ կաղէթասը՝ Ավիրիգանընն չբմա ճիհէթլերի (Թունուզ, Թարապլուս, Մըսըր, Մարոգ) հագգընտա Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրա վէ Իթալիա վէ Սպանիա տէվլէթլերի արասընտա պիր իթթիֆագ ագտ օլունմագտա պուլունտուղու իսապերինին եինէ իշիտիմէյէ պաշլասրընը պիլպէյան, պու հավատիսին միւթթէրիսթան օլմասը լազմ կէլէճէյինի սուրէթը մուֆասսէլէտտ տէրմէյան իտէյօր։

—

Ինկիլթէրրա սէֆիրի Լօրա Տիւֆրին թարաֆընտան վուգու պուլան թէպլիղաթ իւզրինէ, Պէյրութ իւէ Պաղտատ արասընտա իշլէմէքտէ օլան Ինկիլիզ բասթասընին պէր տէվամ օլմասընա Պապը Ալի մուվաֆֆագաթ իթմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՊԷ

Վիէննէ մալիսմաթընա կէօրէ, Մալիյէ նազրը Միւնիր պէյ էֆէնտի հազրէթլերի՝ իթթիֆագ իթտիյի պիր թէտպիր սայէսինտէ պունտան պէօյէ մաաշլարը այպէայ վերէպիլէճէյինի պէյան իյլէմիշ տիր։

—Կէչէնկերտէ լազմ իտիլէն Էլ Ճէլէդ նամ մէշհուր Արապ կաղէթասընն սահիպի իմթիյազը՝ կաղէթասընն թէքրար թապ ու նէշրի իչիւն միւսաատ խթիհսալինէ չալըշմըշ իսէ տէ, միւրաճաաթ իյլէտիյի մահալլերտէն ճէվապը բէտտա ալմըշ օլան ինկիլիզ բասթասընն պէր տէվամ օլմասընա Պապը Ալի մուվաֆֆագաթ իթմիշ տիր։

—Դըպրըս ճէղիրէսի իտարէսինին մալի՝ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինէ գաչա օլտուղունը անլամագ իչիւն օգոստոս 9տա մէճլիսը միպուսանա թագտիմ օլունան փագրա պիւտճէյէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր։ Մէգզիւր պիւտժէյէ կէօրէ, ճէզիրէյի մէգզիւրէնին վարիտտիրնան հուսուլէ կէլէն աչբըզըն եէրինի տօտուրմագ իչիւն, պու սէնէ հիւքիւմէթէ 78,000 լիրալըգ էանի կէչէն սէնէնինքինտէն 58,000 լիրա զիյատ պիր մէպլաղ թէտարիբ իտիլէճէք տիր։

—Պուլկարիսթան հարպիյէ նազրը սապգագ ժենէրալ Էհրէնրօթ՝ հագգընտա Ռուսիա ասքերի մէմուրը սրֆիթըլլա Ֆիլիպէյէ կէօնտերիլճէք տիր։

—Պուլկարիսթանտա օգոստոս 30 ընտա Պուլկար օրտուսունա պայրագլար թէվզիի ըսմի՝ սուրէթը ալէնկյէտ իճրա օլունճագ տըր։

ԹԱՍՀԻՀ

Մահքէմէի թիճարէթ խթինաֆ դըսմը բէհս վէ ազասը միանընտա զուհուր իտէն իխթիլաֆ հագգընտա տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազըլըմըզ ֆիգրատա, Ալահ. ալեմ Ցվէնանէ էֆէնտի հազրէթլերի՝ էհհնամէ ֆրբատ բէյ օլտուղու արրատա իխթիլաֆը մէքիւրը զուհուր իթտիկի տազրը իսէ տէ, պու խուսուս սէհվ օլ. մահքէմէի մեզգիւրէտէ վէ էհէնգ գարար իւզերինէ թատթիսիքեար խուլասիկի սրրատա պու իխթիլաֆ վուգուա կէլմիշ տիր։

Քեղալիք տունքի նիւսխէմիզին օ ֆրատընտա, մահքէմէի մեզգիւրէ ազասընտան Լարիէր էֆէնտիին իչիւն բէյ իտէճէյի սրրատա «Ավվալ մեզգիւրէ միւթալուիգ օլմ էվրագը՝ խուսուսի օլարագ չէնտի եէհտիտէ պուլունան սարը պիր էվրագ իւէ թաթպիգ իտէէք» տէյի եազըմըշ իսէ տէ, պուրպարէ տէ չէօյլէ օլաճագ տըր։ «Ավվալ էֆ. տավալի մեզգիւրէ միւթալիգ օլարագ մահքէմէտէ մահֆուզ պիր էվրագըն քէնտի եէտինտէ պուլունան պիր սուրէթ միւթէրճէմէսի իւէ թաթպիգ վէ մուգապէլէ իտիլմէսինի թալեպ իթմիշ տիր։»

—

Բէսմի պիր սթաթիսթիգ ճէտվէլինէ կէօրէ, Վան, Էրզրում, Սըվաս, Խարբուտ, Տիարպէքիր վէ Հալեպ վիլայէթլերինտէ եհալի 1,871,300նու ֆուսը զիւքիւրտէն իսպարտէթ օլուպ, պունլարընն 780,800ի էրմէնի, 23,000ի Բում, 251,000ի Նէստորի վէ Գաթոլիկ Սուրբաբ, 320,000ի թիւրք, 380,000ի կէչէպէ, վէ 76,500ի միւսլիմ միխթէլիֆէ տիր։ (Գ-ուլ)

ԱԶԳԱՑԻՆ

Պու սապահ վարչական խորհուրդ՝ Գալաթա խորհրդարանընտա Բաթրիգ Ալիս. Ներսէս Սըրբազան հազրէթլերինին թահթը ըկյասէթինտէ ագտը իճթիմա իտտրէք, պազը մէսաիլի միհիմմէնին թէսվիյէսկյէ իշթիղալ իթմիշ տիր։

—

Ազանապետաց Դիւան՝ էքսէրիյէթ պուլունմատընը իչիւն տունքի կիւն իճթիմա իթմէյիպ, էօնիմիզտէքի բէնճէնպէհ կիւնիւ Գալաթա խորհրդարանընտա ինիգատ իտէճէք տիր։

—

Միւթէպէրանը միլլէթտէն կիւպէնկեան Հաճի Սերոբէ էֆէնտինին հարէմի՝ պիր գաչ այտան պէրու Մարսիլիատա քէրիմէսինին նէշտնին միսաֆիր պուլունմագտա իքէն, պու տէֆա չէհրը մեզգիւրտէն Օթամայօլա ավտէթ իթմիշ տիր։

—

Իմացանք թէ Կիւրիկոր Ամեն. Տ. Մկրտիչ Ս. կաթողիկոսը իւր կաթողիկոսական Պէրաթն ստացեր է չաբաթ օր Բ. Դրնէն։

Կը հաւատան մեզ թէ սոյն Պէրաթը 1873 ին Պատրիարքարանէն առ Բ. Դուռն գրուած թագրերի մը իմաստին յար և նմանն է. սոյն թագրիրով Ազգ. Պատրիարքարանը կիւրկեոյ կաթողիկոսութիւնն հաստատող հրովարտակը կը խնդրէր Բ. Դրնէն։

(Հայրենիք)

—

Բաղաք կիւնիս Ղամաթիատա վագը վարդուհեան գրզ վէ էրքէք մէքթէպինին թէվզիի միւքեաֆաթ բէսմի իճրա օլունարագ, սաաթ 6տա զինէթ՝ կրթական խորհրդական Մամիկոնեան Միքայէլ էֆէնտինին թահթը ըկյասէթինտէ օլտուղու հալտէ, էֆէնտիի մումայէյհին միւէսսիր պիր նութգու իւէ պաշլամըշ, վէ պու զինէթտէ 300 քիշիյի միւթեճավզզ էհալի հազըր պուլունմուշ տըր։

Շակիրտան արա որրա կիւզել նաղմէլեր թէրէննիւմ իտէրէք, հուզզարրն հայրէթ վէ մէմնունիյէթինի մուճիպ օլմագտա իտիլէր։ Հոգաբարձութիւն թարաֆընտան Նազիքեան Մելքոն էֆէնտի քաբօրթօսընը գրատաթ իթթիֆաքէն սօնրա, թեվզիի միւքեաֆաթա պաշլանըպ, պու, ք. բատա չակիրտան թարաֆընտան էլսինէի միւթթէլիֆէտտ նութգլար իյրատ օլունմաշ տըր։ Խուսուսա սունիսի Օրիորդ Բարիզ գավաֆէան Ֆրանսըճա պիր մեգալէ իրատ իտէրէք, հուզզար թարաֆընտան էլ չբրամաբար իլէ ալգրըլանմըշ տըր։

Պատէհու պիրիպարինի միւթէագրպէն Մինաս Չերազ վէ Ցէմիրճիպաշեան Եղիա էֆէնտիլէր պիրեր նութգ իրատ իտէրէք, սամիուէլն թագտիր ու թահսինինէ մաղշար օլմուշլար տըր։

Պուլնարտան սօնրա մէքթէպին էն զիյատ իլէրտէ պուլունան շակերտանընտան Օրիորդ Բարիզ Ճանիկեան Էրմէնիճէ պիր նութգ իրատ իտէրէք, թաիֆէի նիսպանընն թահսիրը իրմ ու մէարիֆինի միւտտաֆէա իթմիշ վէ բէֆիգէլերինի իրմ ու ֆիւնուն թահսիլինէ թէշվիգ էյլէմիշ տիր։

Հուզզար մերգումէյի տախի էլ չբրամաբար իլէ թահսին իթտիքտէն սօնրա, ումում մէքեթիպը միլլիէ միւտիրի Իբէքեան Համբարձում էֆէնտի գրեամ իտէրէք մուխթասար վէ միւէսսիր պիր մեգալէ իլէ զինէթէ խիթամ վերմիշ տիր։

—

Էվրօբաճա ասարը մուսիգիյէ թէրթիպլէրէ քէսպը իշթիհար իտէն մուսիգիշինասլարընը ասարընը թէտգիգ իլէ միսթահգգը միւքեաֆաթ օլանլարընա մեդալիա վէ թահսինամէ վերմէք կիպի պիր մուսիգի էնճիմէնը տանիշի մէվզուատ օլուպ, պու էնճիմէնն մեշհիրը միւսիգիշինասանընի իսմլերինի վէ էսերլերինի հուրուֆը հէճա թերթիպի իւզերինէ միւրեթթեպ պիր լուվլեթ քիթապընա տերճ իտտը։

Մեղգիւր քիթապտա շիմտիեէ գատար թիւրքիա էհալիսինտէն հիչ պիր մուսիգաշինասըն իսմի կէօրիւլմէտիյի հալտէ, պու տէֆա մեգզիւր էնճիմէնը տանիշ թարաֆընտան նէյր օլունան եէնի պիր լուղեթ քիթապընտա միլլեթտաշլարըմըզտան օլուպ մեմալիքի Օսմանիյէտէ ապաֆրանկա ուսուլատ պիրինճի տէֆա օլարագ օրբա թերթիպ իտէն մեշհիրը միւսիգաշինասանտան Ցիգրան Զուխաճեան էֆէնտի իլէ ասարընը իսմի տերճ օլունտուղու մաեղ մեմնունիյէ իչիտիմիշ տիր։

—

Միլլեթիմիզին Էրմէնի գաթոլիք իտարէ վէ նիզամնամէ մեճլիսլերինին թէչքիլի խուսուսընտա եհալիյէ իրսալ օլունան մաթպու թալիմնամէն Էրմէնիճէսինտէ պուլունան «Խրկուած և յանձնուած քուէտտամներն մէկ անձի համար միայն ըլլալով, երկու կամաւելի անձինք չեն կրնար գործածել և եթէ գործածեն անվաւեր պիտի սեպուին»իպարէսի սէհվէն թիւրքճէսինտէ թերճէմէ իտիլմէմիշ օլտուղընտան, թիւրքճէսինտէ տէ պու իպարէրինին մէվճուտ կիպի իթիպար օլունմասը՝ Էրմէնի գաթոլիք բաթրիգխանէսի թարաֆընտան էհալիյէ թավսիյէ վէ իլան իտիլիր։

—

Էրմէնի-Գաթոլիք Բաթրիգխանէսինէն

Միւթէվէֆա Տօգթօր Անանեանը պա վասիյէթ Էրմէնի-Գաթոլիք միլլէթի պիչարէկեանը սիպեանրն թրիէսթէտ վէ վիէննատա իլմ ու մէարիֆ թահսիլ իթմէլերի իչիւն թային իթմիշ օլտուղու թախսիսաթ մուճիպինճէ, պու տէֆա վիէննա իւնիվէրսիթէսինէ (տարիւֆիւնուն) էքի նէֆէր, հէքիմլիք մէքթէպինէ իքի նէֆէր, վէ Բօլիթէքնիքէ քէզա իքի նէֆէր քի ճէման ալթը նէֆէր կէօնտերիլպիլէճէյինտէն, վէ պունուն իչիւն հեր պիր թալէպէյէ վասիյէթնամէ ահքամը մուճիպինճէ սէնէվի իւչ եիւզ(300) ֆիորին թախսիս օլունմուշ օլտուղունտան։ Ժիմնաս տերսլէրինի իքմալ վէ նէմցէ լիսանընը թահսիլ իթմիշ օլան։ Թախսիսաթը մեգզիւրէ իւչ մաղ իւչ, թախսիսաթը մեգզիւրէ իւչ մաղ իւչ մեքթէպին հեր հանկիսինէ, հեր մէյլ էրմէնի-Գաթոլիք պիչարէկեան թաղպէյէրինտէն արտա բուսէն վաղ իսէ, թարիֆնէն ուքիր կիւնէ տէկին էրմէնի Գաթոլիք բաթրիգլիկինէ, միւրատաթ իթմէլերի խասսէթէն իրան օլունտը։

Բում 30 Յուլիս 1881
Պէյօղլու 4—3

ԻԽԹԱՐ

Անատոլու՝ իսլահաթը էմրինտէ Ինկիլիզ սէֆիրի իւէ միւթթահգը տէն հարէքէթ իթմէսի իչիւն Իթալիա սէֆիրինին տէվլէթը մեթպուէսինտէն թալիմաթ աղզ իլէտիկինէ տարը ճումա իրթէսի կիւնքի նիւսխէմիզտէ միւնտերիճ պիր թէլէկրաֆտան թուրտուրագ պու կիւնքի թէրճիմէը հ-էյէ՝ կաղէթասը պիր պէնը մախսուս նէյր իթմիշ, վէ պունտա միւթատթէվճհ իւէ, էրմէնիլէր ալէյհինտէ լիանը սաֆսաթայը էյէ ալըգ պիր թագրմ զարիպ միւթալաատա պուլունմուշ օլմաղլա, պէնտը մեզգիւրը նէ տերճէճէ թահֆի պիր շեյ օլտուղունու օգուլանըրըմզդա էյիճէ պիլտիրմէք իւզրէ եարընքի նիւսխէմիզտէ այնէն տերճ իտէճէիմիզի իխթար իտէրիզ։

—

Կաղէթամըզդն թէֆրիգասը պուլունան Օն Ալթընճը Լուի հիքեայէսի պու կիւն խիթամ պուլմուշ օլմաղլա, պիր գաչ կիւնէ գատար նաֆի վէ ճաիպի իթնա տիկէր պիր էսէրին թէֆրիգասմաղամընտա տերճինէ պաշլայաճաղըմըզը իխթար իտէրիզ։

—

Միւտիր էֆէնտի,

Անթիտէքի թէպլիղնամէյի միւթէպէր կաղէթանըզդն սիւթիւնլերինտէ տերճ իթմէնիզ միւթէմէնա տըր։

Էֆէնտիզ էճզաճբլարընդն մենաֆիի մուգատտէսէսի մուհաֆըզը օլան էճզաճը գօմիթէսի՝ ատիտէքի վագասի վէխիմէյի էճզաճբլարա իլան իտէր։

Ումուրը թըպպիյէի միւքիյիք միւտիրիյէթի՝ էճզաճբլար նիզամնամէսինէ բիայէթ վէ անը միւտտաֆէա իտէճէք իլէն 10, 11 վէ 46 ընճը մատտէլերէ եանլըշ մանա վերերէք ախիրէն նիզամնամէի մեզգիւրը նագզ իթտիքտէն մատտա, բէֆիգլերիմիզտէն ազա ինթիսապ իւէ էյտ պիր գօմիթէ թէչքիլի իչիւն անլէրտէն պաղըրարընը տա տավէթ իտէրէք էանաֆիմըզդա չիգագ ու նիֆագ թօխունմը էքմէք իսթէէօր։

Իմտի չէհրիմիզին պիլճիմէ էճզաճբլարընդն բէյմ ալէնիսխլէ սէրպէսթճէ ինթիսապ իտիմիշ օլուպ հէնուզ սուրէթը մեզբուէտտ եէրինէ տիկէր պիրի թային իտիմիմիշ օլան էճզաճը գօմիթէսի՝ միւտիրիյէթը մուամիլէյհանընն եէնտտէն նագզ գանուն իտէրէք պիր ֆիքիի քէյֆէ մահեչատ պուլունտուղունու էճզաճբեան էֆէնտիլերէ իշար իտէր, վէ քէնտի մէրճիի թապիիլերի օլան էճզաճը գօմիթէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերինի բէճա իյլեր. զիրա պու գօմիթէ՝ կէչէն սէնէ քէնտիլերի թարաֆընտան ինթիսապ օլունմուշ, վէ էճզաճը ճէմիյէթինին 1881 յունիս 18/30 իճթիմաը ֆէվգէլատէսինտէ վուգուա կէլէն ուլէնի պիր գուրա մուճիպինճէ, էճզաճը էանաֆիրընը մէնաֆիինի լազըմ կէլէնլեր նէզտինտէ միւտտաֆէալի մէմուր օլմուշ տըր։

Պինապէրին էճզաճը գօմիթէսի՝ պիլ ճիւմէ բէֆիգլերինէ սապը ու թէհամմիւլ թավսիյէ իտէր, վէ չու սրրատա բայիմալ իտիլէն հուգուգուզդն զաթը հաղրէթը Շէհրիյարի իւէ հիքիմէթը Սենիյէնին ատալէթ վէ հագգանիէթի սայէսինտէ թէէմին իտիլճէկինի մէմուր էյլեր։

Էճզաճը Գօմիթէսի

ԻՆԿԻԼԹԵՐՐԱ
ՎԷ
ՖՐԱՆՍԱ

Ճումա իրթէսի կիւնքի ինճալը ահվալը բօլիթիգիյէմիշտէ, Ա-լեմանիալլարքն, Ֆրանսա վէ Ինկիլթերրա պէյնինտէ պիլ ֆիրլ պիրուտէթ հուսուլէ կէլմէսինէ տայիր օլան թապի արզուլէրինտէն պահս իթտիրիմիզ սըրատա, մէզքիւր իքի պէօյիւք Ղարպի տէվլէթլէրին միւնասէպաթը իւզէրինէ մախսուսէն պիր պէնտ եռազաճաղըմըզը պէյան իյլէմիշ իտիք։

Թունուզ՝ վէ Թարապլուս վագալարը իլէ քէսպի էհէմիյէթ թէմիլ օլան պու խուսուս, տէրիլ պիր պէնտ, իլլա ճիլալէր իլէ քիթապլար պիլէ տօլտուրմաճա չաեան պիր մնատէ տիր։

Ցիւնէանքն խազինէսի թէսմիյէ օլունան Հինտիսթան, Ինկիլիզէրին հիւքմիւ թահթնա կէչտիկ կիւնտէն պէրու, պիրիսի Ղարպտան վէ տիկէրի տախի Շըմալտան իքի պիւյիւք բագիպլէր հուսուլէ կէլմիշլէր տիր։

Պունլարտան պիրիսի Ֆրանսա վէ տիկէրի տախի Ռուսիա տէվլէթլէրի տիրլէր։

Մէզքիւր ըէգապէթ՝, պիւթիւն Եվրօքանքն, Ասիանքն, վէ Ափրիգանքն աղ ֆէլաքէթլէրինի մուճիպ օլմասը. վէ հաթթա պու կիւն վէ պու սաաթա գատար տա տիւնէանքն մէզքիւր իւչ գըթալարը, Հինտիսթան ըէգապէթի պէյլիէսի թահթնտա էգիլմէքտէ տիրլէր։

Նէ՞ հաճէթ ուզագլարա վարմաղա. թա ասը՞ր հաղրտա պիլէ Մըսըր մուհարէպէլէրի, Գըրըմ մուհարէպէսի, վէ հաթթա չուսօն Ռուսիա մուհարէպէսի տախի, ան ասը՞ր, մէզքիւր Հինտիսթան ըէգապէթի սէմէրէլէրի տէյի՞լէր մի տիր։

Անճագ, Ֆրանսա տէվլէթի, Հինտիսթան հագգընտա Ինկիլթերրա իլէ ըէգապէթին մուխթալարլարը իւր թէճրիպէսինտէ էյիճէ միւշահէտէ իտիւպ, մէզքիւր ըէգապէթին ասը՞ր ֆայիտէ օլան Պիրինճի Նաբօլէօնուն մահվը իլէ պէրապէր, Ինկիլիզլէրի Հինտիսթանտան գօվմագ էֆքէարը տախի մահվ իթմիշ տիր։

Ֆագաթ Ռուսիա տէվլէթի, հալէա քէնտի ըէգապէթինէ տէվամ իթմէքտէ օլուպ, իքիտէ պիրտէ մէզքիւր ըէգապէթ էբէյիճէ միլլէթլէրին ըահաթը պօզմագտա տը՞ր։

Ռուսիա տէվլէթինին տախի, պիր կիւն Ֆրանսա տէվլէթի կիպի մէզքիւր ըէգապէթտէն վաղ կէչէճէ յի, եախօտ նիհայէթ իւլ էմր քէնտի մէրամընա վասը՞ր օլապիլէճէյի, պիւթիւն տիւնեայը իչղալ իտէն պիրինճի մէսէլէ տիր։

Պիզիմ էֆքէարը՞մըզ պու կիւն պու սօնրաքի ճիհէթտէն պահս իթմէք օլմայը՞պ, Թունուզ վէ Թարապլուս վագալարը էօրթիւսիալլընտա, Ֆրանսանքն թէքրարէն Հինտիսթան թարիգի իւզէրինէ Ինկիլիզլէր իլէ ուղրաշմահա պիր նէյէթ ու էֆքէարը կիզլէնմիշ պուլունտուղունա տահեր կէօրիւլէն զանիհաթլարընէ տէրճէճէէ գատար իհթիմալտէն պուլունտուղընտան պահս իտէճէէիզ։

Պիր տէվլէթին տիկէր պիր տէվլէթ ալէ յհինտէ մէվճուտ օլան կիզլի վէ աշքեար թասավվուրլարը՝ եալընըզ քէնտի արզուսընա թապի պիր շէյ օլմայը՞պ, միճհէրդէ ասքէրիճէ վէ բօլիթիգաճա հալլէրին հիւքմիւնէ թապի պուլունմագտա՞ տը՞ր։

Եախօտ տահա տօղրուսու ասքէրիճէ հալլէրտէն զիյատէ բօլիթիգաճա հալլէրին հիւքմիւնէ թապի պուլունմագտա տը՞ր։

Նասը՞լ քի պու կիւն Ֆրանսա, գուվվէի ասքէրիյէսի սայէսինտէ Պէլճիգայը վէ հաթթա Զուիցէրիայը տախի զապթ իտէպիլիր իքէն իտէմէօր, չինքի բօլիթիգաճա մանիլէր վարտը՞ր, վէ թարապլուսու զապթ իտէմէմէսինին պալըճա սէպէպի տախի երինէ բօլիթիգաճա մանիլէր տիր։

Պունուն կիպի սայիր չօգ տէվլէթլէր տախի էկէր բօլիթիգաճա մանիլէր օլմազ իսէ, քէնտի գուվվէի ասքէրիյէլէրի սայէսինտէ բէք չօգ եէրլէր զապթ իտէպիլիրլէր, ֆագաթ իտէմէօր։

Պիզիմ պահսը՞մըզը էսասընա կէլինճէ, Ֆրանսա տէվլէթինին Ինկիլթերրա ալէյհինտէ աշքեար պիր խուսումէթտէ պուլունմասը ֆարզիյաթընը, նէ ասքէրիճէ վէ նէ տէ բօլիթիգաճա հալլէրէ հիչ պիր վէճհ իլէ իմթիզաճ իթտիրէմէօրուզ։

Ահվալը բօլիթիգիյէ ճիհէթինի սօնրայա պրագարագ, էվվէլ պէ էվվէլ գուվվէի մատտիյէ, եախօտ չօգլարընը արզու իթտիկի թապիրլէ սէօյլէեէրէք, գուվվէի ասքէրիյէ մատտէսինի էլէ ալալը՞մ։

Մալիւմ տիր քի, պիր տէվլէթին գուվվէի ասքէրիյէսի տէրէճէսինէ իքի ճիհէթտէն հիւքմօլունապիլիր, քի պիրիսի գուվվէի թէարրուզի եանի պաշգասընը՞ն իւզէրինէ հիւճիւմ իտէպիմէսի գուվվէթի, վէ տիկէրի տախի գուվվէի թէտաֆիի, եանի պաշգասընը՞ն հիւճումունա գալը՞ք քէնտինի մուահաֆաղա իտէպիլմէսի գուվվէթի թէամիյէ օլունուեօրլար։

Ինկիլթերրանը՞ն գարա թարֆընտան հիչ պիր տէվլէթ իլէ հէմհուտուտ պուլունմայը՞պ հէր թարաֆտան տէնիղ իլէ գաչատը՞մը՞ղ, վէ տէնիղտէն քէնտ իւզէրինէ վուգու պուլաճագ հէր նէվի հիւճումու տէֆ իթմէքտը՞ր, թէքմիլ Եվրօքա տէվլէթրինին պիրլէշմիշ տօնանմասընընա պիլէ գարշը գօեապիլէճէք պիր գավվէի պահրիյէէ մալիք պուլունմուշ օլմասը մէյտանտա օլտագճա, արթըգ գուվվէի թէտտիյէսինտէ պահս իթմէք ճայի՞ օլամաղ։

Շիմտիքի մուհարէպէլէրէ տագարագ, եալընը՞ղ պու խուսուս, տէերիլ եալընը՞ղ Ֆրանսանքն, իլլա սահիր հէր տէվլէթլէրին տախի Ինկիլթերրաեա գարշը իլանը՞ղ հոգ իթմէք թասավվուրլարընա յիֆայէթ իտէճէյինտէն զիյատէ պիր մանիի մութլագ տը՞ր։

Իմտի, Ինկիլթերրա տէվլէթինին, գուվվէի թէտաֆիի ճիհէթի իչինն պու գատարլա իքթիֆա իտէրէք, գուվվէի թէհվուզիյէսի ճիհէթինէ կէչիրմ։

Ինկիլթերրանքն, պայգա տէվլէթլէր իւզէրինէ հիւճիւմ իտէպիլէճէք գուվվէի թէարրուզիյէսի իւզէրինէ, չօգլարընը եանը՞ղմալիւմաթը պուլունմագտա տը՞ր, վէ պու տա թապի տիր։

Զիւնքի Ինկիլթերրա տէվլէթինին ումումի բօլիթիգասը սուչտը՞ր, քէնտի միլքինի պէօյիւքմէէ իհթիյաճը տա գալմամը՞ղ տը՞ր։ Պունտան տա պայգա տէրիլ եալընը՞ղ քէնտիսինին սուչտ հալինտէ պուլունմասընա, իլլա տիւնեանքն հէր հանկը թարֆընտա օլուր իսէ օլսուն, ասայիչի հալին պօզուլմասընա ղայրէթ իթմէէ մէճպուր պուլունմագտա տը՞ր։ Չիւնքի պայգա մուհարիպլէր պիրիպիրլէրինին գանլարընը տէօքմէէ ուղրաշտըգլարը սը՞րատա, քիմիսինին մալիյէսի, վէ քիմիսինին տախի թիճճարլարը խարապ օլտուղունտան, պունլարընը զարարընը էքսէր տէֆա Ինկիլիզլէր չէքիյօրլար։

Ինկիլթերրայը չիմտիքի հայրան օլունաճագ տէրէճէսինէ կէթիրէն պիրինճի վասը՞թ, միմ՞ին մէրթէպէ մուհարէպէտէն սագրընը՞ղ թէքմիլ ղայրէթինի թիճճարլարը վէ սարրաֆլարը՞ղ վէ զիրաաթ, եանի գուվվէի սահիհէ մէնպալարընը՞ն ինթիշարընա հասը՞ր իթմիշ օլմասը տը՞ր։

Վէ պու սէպէպլէ, պիզիմկիւնլէրիմիզտէ Ֆրանսա, Ռուսիա, վէ Ավստրիա կիպի արաղիսինի պիւյիւքմէք իչին էօյլէ պիւյիւք մուհարէպէլէրէ կիրմէմիշ, վէ գուվվէի ասքէրիյէսինի ալէմէ իպարաշ իտէճէք պիր միւնասիպէթի պուլունմամը՞ղ օլտուղունտան, օլ ճիհէթլէ Ինկիլթերրանը՞ն էլինտէ մէվճուտ օլան մէնպալէրին տերէճէսի բէք չօգլար իչիւն նամալիւմ գալմը՞ղ տը՞ր։

Ճինսի ինսանքն վէ թերագգրի մէտէնիյէթին խաթրը իչիւն չէտիտէն արզու իտէրիզ քի, երինէ պիր կիւն մէգքիւր տէհզիթլի գուվվէթին մէյտանը մէնզարէէ չէգարը՞լմասընա իհթիյաճ հասը՞լ օլմասը՞ն։

Պու արզումը՞զը՞ն պաչա չը՞գաճաղընը մէմուլ իտէճէք բէք հագլը սէպէպլէրիմիզ պուլունտուղընտան տա ֆէվգէլատէ մէճմուընը՞զ։

Չիւնքի, հիչ պիր տէվլէթին, Ինկիլթերրայը միճճէրրէտ քէնտի իւզէրինէ հիւճումա տավլէթ իթմէէ ասլա մէյլանը կէօրիւմէէյի, վէ քէնտի թէճմուղարընը՞ն, Ինկիլիզլէրին սուչ արզուսու թէհմամիւլունտէն էօթէյէ վարտը՞րմամաճա տահր օլան իսպաթը ղայրէթլէրի, մէզքիւր արզումուղընն իճրասընա գաթ պէ գաթ թագվիյէթ վերմէքտէ տիրլէր։

Շիմտի Ինկիլիզլէրին գուվվէի թէտաֆիյէսի տերէճէսի մալիմ՞օլտուղու կիպի, գուվվէի թէարրուզիյէսի տերէճէլէրինի տէ ֆիրլէնն մէյտանա գօյմագ իսթէրիզ՝ ֆագաթ պու վազիֆէմիզի իճրա իթմէմիզտէն էվվէլ, Թունուզ, Թարապլուս, վէ Մըսըր վէ պինտէն ալէյհ օլ պէօյիւք Հինտիսթան մէսէլէսի իլէ բէք չօգ մէրպութիյէթի պուլունան պաղը աթիգ՝ վուգուաթլարը տախի, սէօյլէեէճէքլէրիմիզին իսպաթընա եարտըմ՞օլմագ իւզրէ, արայա սօգմամըզա միւսաատէ օլունմասընը օգուլանլարը՞մըզա ըէճա իտէրիզ։

Նասը՞լ քի պէնտիմիզին պալասընտա սէօյլէմիշ իտիք, Հինտիսթանքն Ինկիլիզլէր էլինէ կէչմէսի՝ Ռուսիայը թահրիք իթմիշ օլտուղը կիպի, Ֆրանսայը տախի թահրիք իթտի։

Պիւթիւն Եվրօքա, պիրինճի Նաբօլէօնուն օրտուլարը էօնինտէ տիրէրէմէէ պայչատըղընտա, Ինկիլթերրա տախի ումումի տէհշէթ հիսէտտար օլմայա պայամը՞ղ իտի։

Ցահիհ եախօտ զայրը սահիհ, Նաբօլէօնուն «Ինկիլթերրա օրտուսու» նամը իլէ պէօյիւք պիր օրտու թէչքիլ իթմէքտէ, վէ Ինկիլթերրա սուլարընտա բահաթճա հարէքէթ իթմէլէրի իւզրէ պիր չօգ տիպի տիւզ հարպ սէֆինէլէրի թէտարիք՝ իյէմէքտէ օլտուղու, օլ տերէճէտէ թէվաթուր պուլմուշ իտի քի, պէքլէնիլէն Ֆրանսա օրտուսունուն Ինկիլթերրա իւզրէինէ հիւճումընա գարշը գօյմագ իւզրէ, էհալի քիւմէ քիւմէ սիլահ ալմայա վէ թալիմ էօրէնմէէ գօչտու, վէ պիր իքի հաֆթա զարֆընտա պիր գաչ եիւզ պէն քիչիլիք պիր Ինկիլիզ կէօնիւլլիւ օրտուսու Ֆրանսըզլարը՞ն հիւճումընա գարշը հաղը՞ր օլտու։

Հաթթա տէնիզ գէրելարընա եագն թէբէլէրտէ, չալըլար տախի պիրիքիտի քի, տիւշմէն կէմիլէրի կէօրիւնմէյէ պաչլատըղը անտէ, մէզքիւր չալը երղընլարընա աթէչ վերիլէրէք, էհալի սիլահ թահթընա տավլէթ օլունաճագ իտի։

Պիր տէ, հէր քէս՝ Նաբօլէոնուն քէնտի օրտուսու իլէ պէրապէր Ինկիլթերրատա գարայա չը՞գաճաղընը պէքլէմէքտէ իքէն, Նաբօլէոն նակէհան պէօյիւք պիր տօնանմա իլէ Թուլօնտան եօլա չը՞գը՞ղ Մըսըր եօլունը էլէ ալար, վէ էվվէլա Մալթա ատասընը պասրպ զապթ իթտիքտէն սօնրա, իսքէնտէրէյէ վասը՞լ օլտու։

Ադրթգ Նաբօլէոնուն Հինտիսթանը զապթ իթմէք էֆքէարընտա պուլունտուղունա չիւպհէ գալմամը՞ղ իտի։

Միւշարիլէյ՝ Մըսըրըն Շըմալ գըթասընտա պիր գաչ չէհիրէր զապթ իթտիքտէն վէ Բիրամիլէր մուհարէպէսինի գաղանտրգտան սօնրա, ֆիթուհաթլա Գահիրէյէ կիրիպ թէքմիլ Մըսըրա սահիպ օլտու։

Նաբօլէօն՝ Հինտիսթան գարուլարընա պու սուրէթլէ սահիպ օլտուգտան սօնրա, պաչգա պիր պէօյիւք օրտու տուհա թէտարիք իթմէք, վէ արթըգ պու տէֆա սահիհէն Ինկիլթերրայը զապթ իթմէք էֆքէարը իլէ Բարիզէ ավէթ իթմէք Նէյէթինտէ պուլունտու, վէ քէնտի թէչէպպիւսաթը իւզէրինէ օ տերէճէտէ էմին պուչլունմագտա իտի քի, իւչ այզարֆչնտա Լօնտրատան էմրլէր վէրէճէյինի էօյիւներէք սէօյլէմէքտէ իտի։

Ֆագաթ պիւթիւն Եվրօքանքն տէօրթ գըսմտան իչիւնիւ գըլըճընքն ուճունա կէչիրմէյէ միւգթէտիր օլան պու պէօյիւք զապթ, Ֆրանսա գըրեսընտան անճագ պիր գաչ սաաթլըգ մէսաֆէտէ պուլունան պիր մէմալիքէ այագ պասմաղա մուվաֆֆագ օլամատը։

Ինկիլթերրանքն գուվվէի պահրյէսի չերէֆինի արթըրան զապթանտան պիրիսի, մէչհուր Նելսընը, Թուլօնտան Մըսըրա սեվգ օլունան Ֆրանսըզ տօնանմաղընքն իզինի գօլայարագ, Նիհայէթ Նիլ չայընքն աղզընա եագն պուլունան Ապուքիր քէօրֆեզինտէ մէզքիւր տօնանմայը եագալատը։

Նելսընքն մայէթինտէ պուլունան Ինկիլիզ տօնանմասը 14 գըթա սէֆինէսէն իպարէթ օլուպ, պունլարտան՝ եալընը՞ղ իւչ գըթասը իւչ անպարլը, վէ պագըսը ֆըրգաթօնլարտան իպարէթ իտի։

Ֆրանսըզ տօնանմասը տախի օն իւչ գըթա սէֆինէսէն իպարէթ օլուպ, պունլարտան եէտի սէքիզ գըթասը իւչ անպարլը իտիլէր, վէ քեաֆֆէսի տախի քէօրֆեզին իչինտէ տէմիր իւզէրինտէ պուլունտուղլարը հալատ, գարատա վաղ օլունան թապաեալար տախի քէնտիլէրինէ եարարմ իթմէքտէ իտիլէր։

Ինկիլիզ տօնանմասը եէթիչիր եէթիչմէզ, մուհարէպէյէ պէտ օլունտու, վէ անճագ պիր գաչ սաաթ տէվամ՞ իտէն տէհշէթլի պիր մուհարէպէտէն սօնրա, Ֆրանսըզ սէֆինէլէրինտէն անճագ իքի գըթասը գաչմայա մուվաֆֆագ օլապիլիպ, պագըսընն քեաֆֆէսի տախի եա թէպլիմ՞ վէ եախօտ խարապ օլտուլար։

Ֆրանսա տօնանմասը գօման. տանը Ամիրալ Պրիյէյնին ըռաքիպ օլտուղու 120 թօբլու Օրէն նամ սէֆինէ, տէհշէթլի պիր չամաթա իլէ քեամիլէն հավայա ուչուրուլմուշ իտի։

Պու մէշհուր Ապուքիր մուհարէպէսինտէ, 900 Ինկիլիզ վէ 8000 Ֆրանսըզ թէլէֆ օլուպ, նէլսընտա տախի, Ինկիլթերրա հիւքմիմէթթ թարաֆընտան Պարոնլուգ բիւթպէսի վէրիլտի, վէ սէնէմի 2000 Ինկիլիզ լիրասը տախի թախսասաթ պաղլանըլտը՞։

Ապուքիր մուհարէպէսի, Նաբօլէոնուն, Լօնտրատան էմրլէր վէրմէք ղարէթինի կէրեյի կիպի սօութտուղունտան, օ տէֆասը իչիւն, մուվաֆֆագաթ սուրէթտէ քէնտի նէյէթինտէն վաղ կէչտի։ պէտպախթըղընտան, գաթիկէն վաղ կէչէմիշ իտի։

Նաբօլէոնքն Ինկիլթերրայա գարշը, նիհայէթ իւլ էմր քէնտինին թէքմիլ խարապկէթինէ պիր մուգատտէմ օլան իքինճի խուսումէթի իւզրէրինէ տախի եաղաճաղը։ (Եուբ)

ՐԻԻԹՊԷԹԼՈՒ ԱԶԱՐԵԱՆ ԵՖԷՆԴԻ

Ալֆրանկա օգոստոս հտէ Վատիկանտա գարտինալլար մէհֆիսինտէ Ոն իւլիսնեիւ Լէոն Բաբա հաղրէթլէրինին՝ Գերերզ. Բաթրիգ վէ Կամբոդիկոս բիւթպէթլու Ազարեան Եֆէնտի հաղրէթլէրինին ինթիսապը թաստիգ իթտիկինի պունտան ադտմ թէչէկրաֆ խապէր վերմիշ իտի։

Պու բօսթա իլէ վիրուտ իտէն Եվրօքա կաղէթալարընտա միւշարիլէյհ Բաբա հաղրէթլէրինին թաստիգը մէզքիւր միւնասէպէթիլէ իյրատ իթտիկի նամէգ միւնտէրին օլմաղլա, սուրէթը միւթերճէմէսի պէր վէճհը աթի տէրճ օլունուր։

Շիմտի, միւհթերեմ Պիրատէրլեր, էրմէնիլէրին եկիկեա Բաթ-

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ԼՈՒԻ
ՎԷ
ՖՐԱՆՍԱՆՆ ԻԹԹԻԱԼԸ
(ՐԷՎՕԼԻՈՅՈՆ)

ՄԻԻԷԼԼԻՖԻ
ԱԼԷՔՍԱՆՏՐ ՑԱՍՄԱ

ՕՆ ԻԲԻՆՃԻ ՅԱՍԸԼ
(1190 Նէ-Գրօսան գէլմ Վէ Էէլմ)

Գրալիցա ագլընը ղայպ իտէրէք չէօյլէ պաղըրսը։

— Ցօսթլարըմ, տօսթլարըմ, գուրթարընընզպէնիդուրթարընընզ էվլատլարըմը։

Պատէհու Գրալն նէրէտէ օլտուղընը սիւվալ իտէր, Գրալ տա տիշարը չը՞գը՞ղ միւշարէէյհալը արամագտատը՞ը։ Գրալիցա կէլիպ քէնտիսինի արամագտա իքէն, քէնտիսի տէ կիտիպ Գրալիցայը արամագտա իտի։

Գրալ Մ, տը Վէրիէօյի վէ ըէֆիգէրինի կիօրիւ, պունլարընը էէնիտէն իհտիքլէրի էէմին իլէ էմնիյէթ քէպպ իտէր, վէ թէքրար Գրալիցանքն էանընա կէլիր։

Գրրալ խանէտանը թոբլանը։ Սէրալը Էօյլ—տը—Պէօֆ նամ մահալինէ իլթիճա իտէր։ հէր քիմ պուլունուր իսէ օրաեա իտխալ օլունուր։ գանաբէ, իսքէմլէ, վէ սանտալիա կիպի էչեալարընը արգասընա սիրբէլէնիրլէր։ ՊուԹէտպիրլէր իհթիխազ օլունուր օլունմազ տէհշէթլի պիր սէս իշիտիլիր։ Գաթիլլէր հըզլը հըզլը գաբուլու վուրուրլար։ Գաբունընը պիր թահթասը գըրբլբը վէ չըպլագ վէ գանը գօլլար կէօրիւնիր։

Էկէր պիր միւճիղալթ օլմազ իսէ գրալը, գրալիցանը՞ն վէ չահզատէլէրին իչի պիթմիշ տիր։

Պիրտէնպիրէ օրթալը՞գ սուսբուս օլուր։ Պու սիւքիւթտէն պիր չէյ անլաշըլմազ։ Պատէհու եագլաշմագտա օլան քիւլլիէթլի պիր ասքէրին այագ սէսի իշէթիլիր։ պու ասքէր Բարիզին խասսա ասքէրի օլուպ, պու տա սարալը՞ն տարէրէրինէ եիւրիւյիւշ իթմիշ տիր։ Պիր ղապթ կէլիպ, քիմի իլէ լագըրտը իթտիկինի պիլմէէեէրէք գաբուունը՞ն արասընտան չէօյլէ իյրատը մեգալ իտէր։

—Լֆենտիէր, սիլահը աչաղա գէյընը՞ղ։ Պիզ գրալը գուրթարմագ իչիւն պուրայա կէլէօրուզ։ գարատաչ օլալըմ, վէ գրալը գուրթարարագ սիզի տէ գուրթարաճաղը՞ղ։

Պու լագըրտալարը՞ն իւզէրինէ հէր քէս օլուգ ալը՞ր վէ հէպսի պիրտէն «էվվէթ, էվվէթ» պաղըրըրլար։

Ցանտալիա, մասա, գանաբէ, իսքէմլէ, գօլթուգ սանտալիասը՞ղ հէր նէ վար իսէ տէվիրիպ պէրի ալըրլար, գաբուլու աչալար, վէ Ցէն Ֆիլիբ տիւ Ռուլ մէրքէզինին գօմանտանը եիւզ պաչը կօնտրանը՞ն հըմայէսինէ սըղընը՞ըրլար։

Պու սըրատա Լֆայէթին հէր քէստէն էյի թանը՞ղան սէրի տաիրէլէրտէն իչիտիլիր։ Մումաթլէ յհ բարիզ ասքէրինէ չէօյլէ պաղըրմագտա իտի։

—Լֆենտիէր, հէր նէ քի գըրալ հաղրէթլէրինէ մէնսուպ իսէ, օնա հիչ պիր ֆենալըգ վագը օլմահաճաղը իչիւն գրալա նամուսըմ իւզէրինտէ եէմին իթմիչիմ տիր։ Էկէր անը՞ն մուհաֆըզ ասքէրինի պօղաղլամաղա միւսաատէ իտէր իսէնիզ, պէնի սէօզիւմտէ պուլունտուրմամը՞զ օլաճագսընը՞զ, վէ պէն տէ արթըգ սիզին գօմանտանընը՞զ օլմաղա լայըգ օլմահաճաղը՞մ։

Պու լագըրտալարը՞ն իւզէրինէ բարիզլիլէր տահիրէլէրէ տաղըմը՞զ օլան սօն գաթիլլէրի գօվալարը՞ղ։

—Ա՜հ, պիզի գուրթարտընը՞զ։

Լֆայէթ՝ կէօզէրիլէ պիրիսինի տրայը՞ր իտի։

—Քիմի՞ տրայօրսընը՞զ, տէյու սիւալ իթտիլէր։

—Գրալը։

—Օտասընտա տը՞ր։

Լֆայէթ մէզքիւր օտայա տօղրու կիթտիկինտէ, պիր զապթ մումախիլէյհի տուրտուրթտու վէ չէօյլէ սիւալ իթտի։

—Գրալը՞ եանընա կիրմէէ մէեզուհիյէթին վա՞ր մը տը՞ր։

—Էվվէթ, պաղըրտը Մատամ Ատէլայիտ, վէ էկէր եօգ իսէ պիլէ, գրալ օնա մէեզուհիյէթ վերիր։

Շաֆագ սէօքմէէ պաչլայը՞ր իտի։ Բարիզլի 25 պին էրքէք վէ գատը՞ն վէ Վէրսայը՞ն թէքմիլ Հաղիսի ավլուլարտա եը՞ղըլմագտա իտիլէր։

Լա Ֆայէթ քէմալը թէվաղու իլէ տէտի։

—Հաչմէթլու էֆէնտիմ, զանն իտէրսէմ, պալգօնա չը՞գարսանը՞ղ էյի օլուր։

—Էօյլէ՞ մի, էֆէնտի։

Լա Ֆայէթ պաչ էյէրէք էվվէթ տէտի։

Գրալ բէնչէրէյի աչը՞ր վէ էհալիկէ կէօրիւնտու։

Էհալի պիր աղը՞ղ օլարագ «եաշասընը գրալ» պաղըրը՞ը։

Պատէհու իքինճի պիր նիտա իլէ «Գրալ Բարիզէ կիթմէլի» պաղըրը։

Պատէհու պիր չօգ տէհշէթլի սէսլէր «Գրալիցա, գրալիցա» պաղըրտըրլար։

Գրալիցա՝ պէնզի պէնթի աթմը՞զ, տուտագլարընը սըգմը՞զ վէ գաչլարընը չաթմը՞զ օլտուղու հալտէ, պիր բէնչէրէյին եանընտա տուրմագտա իտի։ Քէրիմէսի գարշըսընտա օլուպ, վէլիի ահտ տախի հէմշիրէսինին էօնինտէ իտի վէ հէմշիրէսի մէրմէր կիպի պէյազ վէ տիւզկիւն էլինի վէլիի ահտըն պաչընա գօյմաճ իտի։

—«Գրալիցա, գրալիցա» տէյու ՔԷՆԻՏԷՆ նիտալար ֆչիտիլտի։

—Լէհալի սիզի կէօրմէէք իսթէեօր, մատամ, տէտի Լա Ֆայէթ։

—Նէ՞, եալընը՞ղ մը, տէտի գրալիցա թիթթրէյէրէք։

—Օ՞հ, գօրգմալընը՞ղ, տէեու ճէվապ վէրտի Լա Ֆայէթ վէ գըրալիցայը վէ իքի էվլատլարը՞ը ուսուլճաճը՞ղ պալգօնա տօղրու իրթի վերտի։

Պու մէնզարէ տէեշէթլի պիր

րիգինին ինթիխապը ճէտիտինի մաել մէմնունիյէ սիղէ իշար իտեճէյիզ։ Մալիւմիւնիզ օլան շայանը Թէէսսիւֆ Նէֆֆագը տինի (չիզմ) մահվի օլմագ իւզրէ պուլունաբրընտա, լիեագաթը մուհթասրֆէսինդէն տօլայը գարտնալագ մէանէտինի թէվճիհ էյլէտիկմիզ պիրատէրը միհրթերեմէմզ Ընթօան Հասուն խոտ պէ խոտ բաթրիգլիքտէն իսթիֆա ինթիմ տիր։ Պինագէրին, Միհրթերեմպիրատէրլէրիմիզ Էրմէնի բիսոգոսլարընդն սինագ թէչքիլ ի. տէրէք եէնի պիր բաթրիգ ինթիխապընա վէ էախատ թալէպինէ թէչէպպուտ ինթիմէքերինէ միատատ ինթաիք։ Մէմուլին զայրը օլարագ վուգուա կէլէն միչքիրտի՝ ինթիխապը մէզքիւրը թէէխիր ինթիմիշ տիր։ Լաքին Սինոդ նիհայէթ յուլիս 6տա Ս. Ասատուծածին քիլիսէսինտէ վուգու պուլմուշ։ Վէ միհրթերեմ պիրատէրիմիզ Նիգոսիա սէրբիսգոպոսը ԸՍՓՓԻՖԱՆ Ազարեան՝ էքսէրիյէթը տրա գազանարագ Ինունճու Պետրոս նամբյալ նկիկիա բաթրիգի ինթիխապ օլունմուշ տըր։

Պատէհու էրմէնի բիսգոբոսլարը՝ յուլիս 8 թարիխիդէ միւվէրախ պիր մէքթուպը քիպէրթիսլուպ իլէ ինթիխապը մէզքիւր հագգընտա ինճրա ինթտիքլէրի պիլ ճիւմլէ մուավէնէթը Պիզէ իշար ինթմիշլէր տիր։ Վէ ճէֆֆապը Հագգ թարաֆընտան գուշուրարա վէ գոյունլարա մէմուր օլուպ, «Ճէներ ռաբերբերը ռայեքէրնի ըեպանդ էնէ բայն էռենդ ալան»։ Հեվաբրունլար ըէխի մէսուտ Պետրոստան բաթրիգլիյէ գուվվէթ վէ հայսիէթթ կէլտիկինի պիլտիքլէրինէն, միանպիպ օլտուղու վէճճէյէ, Ինոդ ինթիխապընը հիւքիւմէթը բուհանիյէմիզթարաֆընտան թաստիգ օլունմասընը Պիզէ ըէճա ինթմիշլէր տիր։

Բաթրիգ ինթիխապ օլունանը ԸՍՓՓԻՖԱՆ Ազարեան տախի Պիզէ այնը թալէպտէ պուլունուպ, յուլիս 8 թարիխի պիր մէքթուպտա, Ուրբանոս Ը. Բաբանը թէնպիհինամէսի մուճիպինճէ, քէնտիսինին իմզալատընը վէ Սինոդ էճնիւնտ ինթտիկի Դաւանութիւնը Պիզէ թէքբար ինթմիշ տիր։ Բէզալիք մէքթուպը մէզքիւրտէ բաթրիգի միչարիէյհ Քիւրսի Շերիֆէ օլան հրսսիյաթը ըրայէթքեարանէ վէ մուհիպպանէսինի արզ ինթմիշ վէ անքն հիւքիւմէթինէ տայմա միւթի գայմագ խաթէտիկինի պէեան նյէմիշ տիր։

Պինագէրին, միհրթերեմ Պիրատէրլէր։ էմնիյէթիմիզ վար տըր քի, հայիզ օլտուղու միւթէատտան մէմուրիյէթլէրտէ, Բօմանքիլիսէսինէ օլան ատատագաթընա վէ թէէրիւպէքեարլըղընա վէ ֆիլիեէնին պագաի ինթիհատը իշիւն իգտատաթը միթմատիյէսինէ տաիր բարլագ էսէրլէր կէօնթերմիշ օլան միչարիէյհ բաթրիգ՝ քէնտույէ թէվճիհ օլուրնան չու մէնթատտ էյի պիր բէհպէր կիպի պիլճիւմէ վէղպիճինի իյիա ինթմէք իչիւն կէրէք սէօզ իլէ, կէրէք միսալ իլէ վէ կէրէք ճանլարըն խէլաբնա օլան արզու վէ զայրէթիլէ էլտէն կէլէնի տիրիզ ինթմէեճէք տիր։ Իշթէ պու էմնիյէթէ միսթէնիտէն, վէ Շարգ քիլիսէլէրինին ումուր ու մէսալիհինէ մէմուր օլան Բրօբականտա Թարիգաթմըզա իսթիֆասը ըէյ ինթտիքտէն սօնրա, ինթիխապ վէ էա թալէպ օլունանմիչարիէյհ բաթրիգ իլէ էրմէնի բիսգոսլարընդն թալէպինէ մուվաֆագաթ ինթմէեէ, վէ Պիզիմ հիւքիւմէթը բուհանիյէմիզէ պինթաստիգ Ստեփան Ազարեանը քիլիսէ դանունունճա էրմէնիլէրէ կիլիկիա բաթրիգի նասպ իլէմեէ գարար վէրտիք։ Իմտի Հագգ թաուլա հազրէթլէրինին հիւքիւմէթի, Պետրոս վէ Պօղոս առաքեալլարընդն հիւքիւմէթի վէ Պիզիմ հիւքիւմէթը մասուսէմիզէ, միհրթերեմպիրատէրլէրիմիզ էրմէնի բիսգոսլարընդն միչարիէյհ Ստեփան Ազարեան հագգընտա ինճրա ինթտիքլէրի ինթիխապ վէ էա թալէպի թաստիգ իտէր, վէ միչարիէյհի Նիգոսիա քիլիսէսինէ բարպի իտէն պաղարը հալլ էյլէր վէ գարտինալար մէճլիսինին գարարնամէ վէ էվրագընտա պէյան իտիտիկի վէճհէր։ Միչարիէյհի կիլիկիա քիլիսէսինէ թաբրիգ վէ բէհպէր (հոպիւ) թային իտէրէք էրմէնիլէրին կիլիկիա բաթրիգիկի քիլիսէսինէ նագ։ իտէքիր։

Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ։ Ամէն։

ԳՐԻԳՈՐ ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ

—

Պու զաթ պիր գաչ այլարտան պէրու Բուսիատան Ս Թամպօլա կէլէրէք, հէման վիւրուսը սաաթընտան պէտ իլէ մալիմ կաղէթալարտա պիր թագմ մուֆասալ պէնալէր նէյը ինթմիշ, վէ պու պէնալէրինտէ միլլէթիմիզին թիւրքիատա վէ պաթուսուս ըՍԹամպօլտա պուլունան պիլճիւմէթ հէեէթ վէ իտարէ վէ շիրքէթ վէ լնճիւմէն։ Վէճհասըլ հէր նէվի թէէսիսաթը խայրիյէէ թէղէրիճ վէ թէվֆիկ ինթտիքտէն մատտա՝ շաբսիյաթա տախի կիրիշմէեէ ասլա հիճապ ու հայա ինթմէեէրէք վէ սաղընա սօլունա պագմայրագ միւնասէպէթսիզ պիր թարղը էհալի պունու կէօրիւնճէ «եաշասընը Լաֆայէթ, եաշասընը խասա ասքէրի» պաղրրը։

— Հաշմէթլու էֆէնտիմ, տէտի Լաֆաեէթ իշերի կիրերէք, շիմտի սիզին եաբաճաղընը պիր չէյ վարտը։

— Էվվէթ, տէտի Գրալ տիւշիւնէրէք, Վէրսայլտան չըգմագ տէյի՞մի,

— Էվվէթ, Հաշմէթլու էֆէնտիմ, Բարիզէ կէլմէլիսինիզ։ Պու խուսուս Գրալ իշիւն տէհշէթլի պիր չէյ իտի, Վէրսայլտան չըգմագ իստիպտատ իլէ գաթը միւնասէպաթ ինթմէք տիմէք իտի, Բարիզէ կինթմէք՝ ինթիլալը ագիմլէ պարըշմագ տիմէք իտի։

Կիւճպէլա սապահընը սաաթ 11 ինտէ գրալ պութէքլիքի գապուլ ինթմիշ օլմաղա, խաթէտիկի ճէվապը ալմագսըզընը կէրի չէքիլմէմէյէ գարար վերմիշ օլան էհալիյէ՝ գրալ իլէ գրալ խանէտանընդն սաաթ պիրտէբարիզէ հարէքէթ իտէճէքլէրի իլան ու իշար օլունտու։

Իշթէ պու սուրէթլէ գրալիյէթ մաղլուպ օլմուշ իտի։ Խաթէր խաթէմէդ էհալինին ըեյինէ ինթաաթ իտէճէքտի։

Էհալի պունու կէօրիւնճէ «եաշասընը Լաֆայէթ, եաշասընը խասա ասքէրի» պաղրրը։

— Հաշմէթլու էֆէնտիմ, տէտի Լաֆաեէթ իշերի կիրերէք, չիմտի սիզին եաբաճաղընը պիր չէյ վարտը։

— Էվվէթ, տէտի Գրալ տիւշիւնէրէք, Վէրսայլտան չըգմագ տէյի՞մի,

— Էվվէթ, Հաշմէթլու էֆէնտիմ, Բարիզէ կէլմէլիսինիզ։ Պու խուսուս Գրալ իշիւն տէհշէթլի պիր չէյ իտի, Վէրսայլտան չըգմագ իստիպտատ իլէ գաթը միւնասէպաթ ինթմէք տիմէք իտի, Բարիզէ կինթմէք՝ ինթիլալը ագիմլէ պարըշմագ տիմէք իտի։

Կիւճպէլա սապահընը սաաթ 11 ինտէ գրալ պութէքլիքի գապուլ ինթմիշ օլմաղա, խաթէտիկի ճէվապը ալմագսըզընը կէրի չէքիլմէմէյէ գարար վերմիշ օլան էհալիյէ՝ գրալ իլէ գրալ խանէտանընդն սաաթ պիրտէբարիզէ հարէքէթ իտէճէքլէրի իլան ու իշար օլունտու։

Իշթէ պու սուրէթլէ գրալիյէթ մաղլուպ օլմուշ իտի։ Խաթէր խաթէմէդ էհալինին ըեյինէ ինթաաթ իտէճէքտի։

Խիթամ

մէնզարէ իտի։ ալլուտաքի գալապարագ պիր տէնիզ միչապէհէթ իտիպ, պունուն տալգալարը ինլէմէքտէ իտի։

Լաքին Լաֆայէթ օրատա հաղը օլուպ, քէնտիսինի տիչիւնմէեէրէք հէր չէյին մէսուլիյէթինի իւզէրինէ ալմագտա իտի, զիրա էհալի քէնտիսինտէն սօսմագտա իտի։ Եա պիր գուրշուն վէ եախատ տարաղաճ թէհտիտինտէ պուլունմագտա իտի։

Գրալիցա էլինի Լաֆայէթէ ուղթը վէ Լաֆայէթ տէ բուս իյլէմի։

Իշ ֆէնայա սարար իտի իսէ տէ էյլէ օրմալը մուէսսէր օլտու։ Գրագ պին սեյիրճի էլ չըրբարլար։

Գրալիցա գօրգարագ սիւալ ինթտի։

—Ա՞ճապա հայաթըմը գուրթարանվասա մուհաֆըզ նէֆէրաթը իչիւն պիր չէյ եաբա՞մազմըսընըզ։

—Ա՞նէրին պիրիսի պանանի վերինիզ, տէտի Լաֆայէթ։

Լաֆայէթ խասսա նէֆէրինին պիրինի՝ ալըպ պալգօնա չըգարը, եէմին ինթտիրիր, քէնտի իւչ ըէնալի քիւակիլինի (գօգարտ) մերգումնէֆէրին չարգասընա թաղարը վէ մէրգումը գուճագլար։

Ամանորեայ նման ընդհանուր ազգին համարումը վայելող բարերար անձինքը Վասակ կանուանեն, որ իրենք քան զՎասակն Վասակ են։

Մենք այս տողերը Մշակի դէմ ոչ թէ ի պաշտպանութիւն յիշեալ բարերար անձանց կը գրեմք, այլ ճշմարտութիւնը և արդարութիւնը ինչ որ է զայն յայտնելու համար. ինչպէս որ խմբագրի մեալ նուիրական պարտքն է, որովհետև յիշեալ անձինքը ոչ պաշտպանութեան պէտք ունին և ոչ Մշակի նման վայրահաչ անձանց այս տեսակ հրատարակութեանց կարեւորութիւն կրնծայեն։

ԹԻՎ ՃԻՀԱԹ

Ա յտըն վիլայէթի մահբէմէի իսթինափիյէսի բէհալը սանիպի Պէհաէտտին պէյ, եֆէնտիյէ բիւթպէի ուլա ոընֆը սանիսի,

ՃԷպէլը-Ղարպիյէ միւթէսարրըֆլըղը՝ Ղըրպան գազասը գայմագամը սապրդ Անմէտ պէյէ։

Պաղը Ամի թէէկրաֆ գազէթիսի խիւլաֆասընտան Ֆրանսէրիբէպէի սանիյէ ուրֆը սանիսի,

Նէճատ միւթէսարրֆլըղը՝ վէքեալէթինտէ պուլունան Ցախտ բաշալը թէվճիհ պուլրուլմուշ տրը։

ՄԻԽԹԷՖԵՐԻԳԱ

Ռուսիա Ջարը՝ Բէթէրսպուրկա ավանթ իտէրէք։ բեամբ Ֆէլէվիւճի (թամ գոյնա) միւնասէպէթիյէ նէյը ինթտիրէճէկի պէեանամէնին սուրէթը թահրիրի հագգընտա միւքելա իլէ իճրան միւղաքերեեէ պաշլամագ տրը։

—

Վիէննատան Ս. Ռոդոլֆ եաղըլտըղընա կէօրէ։ Ռուսիա՝ Էլեուպ Խան իլէ Ագա Իւլ Բահման Խան պէյինտէ թէհատուիս իտէն միւնազէանը նէթիճէսի ներէյէ միւնճէբը օլամատա։ Ֆիղանիսթան իշլեեէ միւսախէլէ ինթմէմէյի թէահհիւտէ հաղը իմիշ։

—

Մեծ կազէթասընը պէեանրնա կէօրէ, Ալեմանիա իմբերաթօրը կիլեօմ հազրէթլերի՝ կասթէյնէ կինթմէքտէն էվվէլ, Բրուսիանընն շարդ ճիհէթինտէ քեարն Գօնիկսպէրկ նամ մահալտէն թէհտիտամիզ պիր մէքթուպ ալագ ինթմիշ տիր։

Պէրլին բօլիսինին ինթիխապ ինթտիրի թէտաարիրը ինթիյաթքեարտանէտէն անլաշըլըօր քի, եէնի պիր Սօսիալիսթ ինթիֆագը խաֆիսի՝ իմբերաթօր կիլեօմու գաթլ ինթմէք իւզրէ Բուս Նիհիլիսթինի թէվզիֆէ մուվաֆֆագ օլմուշ տրը։ Կրիւնպէրկ չօգ վագրթատան պէրու Նիհիլիսթ ինճրա գօմիթէսի թարաֆընտան Բուսիա իմբերաթօրը ճէտիտինի գաթլէ մէմուր իտիլմիշ իտի։ Պու մէմուրիյէթինի էյֆա իտէճէկկի սըրատա իւզրինէ պիր գօրգու կէլմիշ վէ ադրթըգ բէթերսպուրկա կիտէճէք եէրտէ սօլուղընը Պէլկրատտա ալմըշ տրը։ Ճէնօվա գօմիթէսի մէրգում Ղըրիւնպէրկին վագասընը իչիտինճէ թահարրիսի իչիւն գօմիթէէնին թահթը էմրինտէ պուլունան պիր գաբըյը Պէլկրատտա կէօնտէրմիշ վէ մէզպուրէ գատրն մումիսիէհ ընբրիւնպէրկ հագգընտա օ տէրէճէ նուֆուզ իսթիմալ ինթմիշ տիր քի, մրգումի թէքբար գօմիթէէնին խրատ մէթինի իյֆայէ միւթէասհհիւտ օլմուշ վէ էէնի գաթլանալարը թէրթիպ իտիրմիշ տիր։ Պու արալըգ պունլարը արամագտա օլան բօլիս իւսթէ կէլէրէք կէրէք երքէյի վէ կէրէք գարբյը թէվզիֆի ինթմիշ տիր։

«Պունլարը իւզէրինտէ պուլունան էվրագտան անլաշըլմմշ տրը լարը տախի էվվէլքի կիւն Ցէրատատէթէ կէլմիշլէր տիր։

—

Պէյգրը բաշանընն թարապլուսը Ղարպ ասքէրի գօմանտանլըղընա թաեին օլունաճաղընա ֆատիր զուհուրա կէլէն շախյա իւզէրինէ Սօս կազէթասը՝ պու թէատրի, Ինկիլթէրանընն «Գրպրըստա ինտիկի կիպի» թարապլուսատա տա պիր նէվի հիմայէ թէէսիս ինթմէք նիյէթը խաֆիյէսինէ աթֆ ինթմիշ տիր։

Թէլ Մել կազէթասը տախի պու պապտէ չէօյլէ տէմիշ տիր։ «Պապը Ալենին միւլթէզիմի մագամընտա Գրպրըս ատասընը իչղալ ինթմէմիշ տահմա չեւպհէ վերիյօր քի, պէգ միւթթէֆիգլէրիմիզին զարարընա օնարագ միւթէմիմիքեաթըմըզը թէվզի ինթմէք իսթէրօրուզ։»

—

Իսկենտերիյէտէն քեշիտե օլունան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, խրտիվի Մըսրը՝ էօնիւնէ կէլթերիլէն մագթուպպիրթօրանընն գաթլինտե զինէթիֆալ պուլունան էֆրանգ ասքէրիէնին մուհաբէմէսինի պիր մէկիլիսի հարպա հէվալէ ինթմիշլիճաղը։ մէզքիւր մահբէմէ՝ ամբրա գոնմ տէիպաէտերլերին աէրկէտաէ, սինկ էպեան քիւրէք ճէզասընա հիւքիւմ ինթմիշ։ Վէ սէքիզ ասքէրտէ ի՞չ ալէնէ խարթումա քիւրէք ճէզասընտան սոնրա Սամանատա ոտխի գուրա նէֆէրի մուճամինա խաթիատ օլունմագլըգը մահբէմ գելմէզ տրը։

Սամսօնտան օգստոս 10 թարիխի կաղզը եաղըլըգընա կէօրէ։ հիւքիւմէթը մանանիլ Սամսուն իլէ Ամասիա արասընտա պիր տրէնճաբ իյիան եմ տաղ ինթմիշ ատ, հիւքիւմէթ միւհիմմատ ինէրլերի եզիլիպ, Հեր ագրամա գօմանդիյիանլարը մէզքուր գէչիտ ինէ ամէնէ ինէ պէրապէր մահալլէ մէզքիւրէ ինթմիշ տիր։

Թէլգրաֆ Սամսունտան իշար օլունմուշտուր կէօրէ, չու կիւնլերտէ մի քէմիմէլ գիր Բում գումբանեարտա թէչէքքիլ իտէրէք, պունչիրքէթ Բիրէ, Ինանագլ վէ Անատօլու սէվգիրլի պէնինտէ վարօր իչլեմմէք նիյէթինտէ տիր։ Պիր չօգ Բումբար՝ պու գումբանեատան քիւլեկէթլի հիսսէ իշթիրա ինթմիշլէր իմիշ։

Բիվայէթէ կէօրէ, պու կիւնլերտէ պաղը Ֆրանսըզ ճիզվիթլերի Անատօլու էհալիսի միանընտա եերլեշմէք իւզրէ Սամսունա չըգմըշլար տրը։

—

Ցէյլէ նէտիզը Վիէննատան ալտրը աթիտէքի մալիմամլարը իհթիյաթը թամամ իւզրէ տէրճ ինտիրիզ։

«Պէլկրատ բօլիսի բէք միւթէսպիր պիր ֆամիլիատան օլան վէ բրէնսէս կալիցին իլէ ագտը իզտիվաճ իտիւպվալտէմարնկրիւնպէրկ եատ օլունան պիր Բուս Նիհիլիսթինի թէվզիֆէ մուվաֆֆագ օլմուշ տրը։ Կրիւնպէրկ չօգ վագրթատան պէրու Նիհիլիսթ ինճրա գօմիթէսի թարաֆընտան Բուսիա իմբերաթօրը ճէտիտինի գաթլէ մէմուր իտիլմիշ իտի։ Պու մէմուրիյէթինի էյֆա իտէճէկկի սըրատա իւզրինէ պիր գօրգու կէլմիշ վէ ադրթըգ բէթերսպուրկա կիտէճէք եէրտէ սօլուղընը Պէլկրատտա ալմըշ տրը։ Ճէնօվա գօմիթէսի մէրգում Ղըրիւնպէրկին վագասընը իչիտինճէ թահարրիսի իչիւն գօմիթէէնին թահթը էմրինտէ պուլունան պիր գաբըյը Պէլկրատտա կէօնտէրմիշ վէ մէզպուրէ գատրն մումիսիէհ ընբրիւնպէրկ հագգընտա օ տէրէճէ նուֆուզ իսթիմալ ինթմիշ տիր քի, մրգումի թէքբար գօմիթէէնին խրատ մէթինի իյֆայէ միւթէասհհիւտ օլմուշ վէ էէնի գաթլանալարը թէրթիպ իտիրմիշ տիր։ Պու արալըգ պունլարը արամագտա օլան բօլիս իւսթէ կէլէրէք կէրէք երքէյի վէ կէրէք գարբյը թէվզիֆի ինթմիշ տիր։

«Պունլարը իւզէրինտէ պուլունան էվրագտան անլաշըլմմշ տրը

քի, էֆքեարլարը եալընդրուսիա իմբերաթորունու գաթլ իթմէք օլմայրպ, իլա Ալէման սոսիալիսթլէրի տէ Ալէմանիա իմբերաթորու ալէյհինտէ պիր իթթիֆագը խաֆի թէրթիպ իթմիշլէր իմիշ։»

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

4 Օգոստոս սալը սապահ

Լենէպի տայիղէրիմիզ վէքիլէրինին Տէրսաատէթէ միութվէճհիէնն հարէքէթլէրի՝ կէչէն հաֆթա զարֆընտա Իսկամը Օսմանկիէ իւզէրինէ եէնիտէն պիր հիւսնիւ թէխսիրի մուհիպ ալուպ, Իսկամը ումումի 18 զրչ. 33 փարա բատտէլէրինէ գատար եիւքսէլմիշ իսէ տէ, կէօյա Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան պազը կէօնա թէքսիֆի վագը օլմուշ վէ չու հայտէ օլունանագ թէչէպպիսանթը մալիյէ յէ պիր թագըմ մէվանի զուհուր իտէնէք կիպի չայիալար ՀԸԳարբլմասը իւզէրինէ պիր արա Գալաթա Պորսասընտա Իսկամը ումումիյէ՝ պիրտէնպիրէ 12—15 բարա գատար տիւշիպ 18 զրչ. 15 բարայա թէնէզզիւլ իթմիշ տիր։

Մամաֆիհ արասը չօգ սիրմէյիպ՝ մէզգիւր շայիալարըն պի սալ ու էսաս օլուզզու անլարբլարագ, Իսկամը ումումիյէ թէքբար 18 զրչ. 30 բարայա գատար ֆրբլամըշ տըր։

Մուամելաթը սարրաֆիյէ իլէ մէշզուլ օլանլէրին մալիւմ տիր քի, պու եօլտա շայիալար՝ էքսէրի վագթ ու հալէ վէ վուգուսաթլարա միւնասիպ սուրէթտէ իսթիրա օլունուր։ Իմոր, Իսկամը ումումիյէնին շու տօպկուն ֆիհարթնա բաղվէն եագընտա միսալչէրէթ օլունանագ միքեալէմաթ էսնասընտա տահա պունա մանէնտ նիչէ շայիալար ՀԸԳարբլբլպ, ֆօնտալարըմըզդն հէր ան թէպտիլը ֆիյինէ մուվաֆֆագ օլունանագը չիւպհէսիզ տիր։

Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան չիմտիլիք թէչէպպիսանթը մալիեէմիզ իչուն հիչ պիր վէճհ իլէ մուխալէֆէթ վագը օլմամ, զիրա տէվլէթի միւշարիէչհա՝ Պերլին գօնկրէսինտէ, քէնտիսինտէն էվվէլ ալանագը օլանլարը հուգուգունա բիայէթ իտէճէկինի սէրահաթէն պիտրմիշ տիր։ Իմոր տէվլէթը Օսմանկիէ քէնտի էսկի տարինէրի իլէ իսթէտիկի սրբէթտէ ուզլաշմանա սէրպէսթ տիր։ Ռուսիա հիւքիսէթինին մուխալէֆէթի, օլսա օլսա, հիւքիսէթը Սէնկէնին եէնիտէն էվրօբատան պէօյիւք պիր իսթիֆադ ազտ իտիպ օնա եէնի պիր թէէմինաթ կէօսթէրմէսինէ օլապիլիր, նասրլ քի թօգվիլ մուգավէլէպի էսնասընտա օ գէման Տէրսաատէթ Ռուսիա սէֆիրի պուլունան բրէնս Լոպանօֆ թարաֆընտան օ եօլտա պիր նոթա [illegible]

Պէրլին բրօթօգոլլարը ահքեամընճա Ռուսիայա վէրիլէճէք Թաղմինաթը հարպիյէնին թէսվիյէսի՝ տէվլէթի Օսմանիյէնին էճնէպի տայինէրի իլէ ուզլաշարգտան սոնրա, մալիյէսինին թանդիմի իլէ իալահաթը տախիլիյէսինի իճրա վէ եէնիպտէն եէնի հասլաթ մէնպալէրի խթիհսալ իթմէսինէ միւթեվագզէֆ տըր։

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

Աթէնս Հավաս

Մարսիլիա 16 օգոստոս

Ցիւնքի կիւն մանտալարդն եարբլլարը էսնասընտա քէրէվէթլէրին պիր մզգտարը երգբլմիշ, վէ 15 քիչի թէլէֆ օլարագ 15 քիչի տախի մէճրուհ օլմուշ տըր։

Լոնտրա 16 օգոստոս

Լօրտլար մէճլիսինին մուհաֆազաքէար ֆրգասը ազալարը՝ պու կիւն լորտ Սալիզպիւրինին թահթը ըիյասէթինտէ օլարագ թօբանրպ, իրլանտա զէրրա նիզամնամէսի մէսէլէսի հագգընտա իթթիֆազ իտիլէճէք մէսլէք իւզէրինէ միւզաքէրէ իտէճէքլէր տիր։

Զէրրա նիզամնամէսի հագգընտա հէեէթը վիւքէլա թարաֆընտան վէրիլէն գարարը՝ պու կիւն Մ. Կլատսթօն մէճլիսի մէպուսանա պէեան իլլեեճէք տիր։

Թայմը զաննընա կէօրէ, գապինէթօ զէրրա նիզամնամէսինի գապուլ իթմիրմէք իչուն, նիզամը տարրէսինտէ բէք զիեատ չալըշաճագ տըր։

Լոնտրա 15 օգոստոս

Լորտլար մէճլիսինտէ Լորտ Ցիւնրավէն՝ թունուզ վէ թարապլուս մէսէլէլէրի հագգընտա հիւքիւմէթ սիւալ իտրատ իթմիշ տիր։

Լորտ Լըմինկթըն տէմիշ տիր քի, զաթէն պու մէսէլէլէր բէք չօգ թէղէքքիւր օլունմուշ տըր, վէ Ֆըրանսանըն պու պապտէքի պէեառնաթընա էմնիյէթ իթմէք լազըմ տըր։

Գոնթ Կրանվիլ թարապլուս հագգընտա պունտան ագտէմ սէյլէտիկինտէն զիյատ պիր շեյ սէօյլէմեէճէկինի, վէ Ֆրանսանըն վէրտիկի թէէմինաթ հագգընտա նէ իչիւն չիւպհէ իտիտիկինի պիլէմէտիկինի պէեան իթմիշ տիր։

Պու ճէվապըն իւզերինէ Լորտ Ցիւնրավէն թէբլիֆինի կէրի ալմըշ տըր։

Վաշինկթըն 15 օգոստոս

Էնէրալ Կարֆիլտին հալի եինէ ֆէնալաշմըշտըր։

(Լէոն Հէրալտ մախսուս Ռեյտէրֆ)

Աթինա 16 օգոստոս

Եունան թահսիրը հուտուտ գօմիսէրինին Սուրբի թարիգիյէ վոլոստան Եունան հիւքիմէթինէ քէշիտ իյլէտիկի պիր թէլեկրաֆա կէօրէ, միխթէլիթ թահսիրը հուտուտ գօմիսիօնը՝ իքինճի գըսմ արազինին թալիյէսի իչիւն 5 կիւն մէօհլեթ վերմիշ իսէ տէ, պունա մուգապիլ իքինճի վէ տէօրտիւնճիւ գըսմ արազի եանի Ցօմոգ վէ Լամիա՝ օգոստոսը 21ինճի կիւնիւնտէն սեպտեմբերին պիրինճի կիւնիւնէ գատար պիրտէն թալիյէ օլունանագը միսիլու, իւչիւնճիւ գըսմ արազի տախի սեպտեմբերին իքինճի կիւնիւնտէն 9ընճը կիւնիւնէ գատար թալիյէ օլունանագ տըր։

Թագթիի հուտուտ գօմիսիօնը թէքբար մուամելաթընա իպթիտար իլլէմիշ տիր։

Ավսթրիա տէվլէթի ֆիլօսընտան 3 հարպ կէմիսի Սէլանիկ միութվէճհիէնն Բիրէտէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

Լոնտրա 15 օգոստոս

Իրլանտա զէրրա նիզամնամէսի հագգընտա հիւքիմէթ թարաֆընտան իթթիֆազ օլունանագ մէսլէք իւզերինէ, հէյէթը վիւքէլա միյանէսինտէ միզաքէրէ ճերէեան իլլէմիշ տիր։ Մ. Կլատսթօն՝ պու ագշամ մատտէի մէզգիւրէ իւզերինէ մէճլիսը մէպուսանտա իյզահաթ վերէճէք իսէ տէ, վերճեճյի իյզահաթ նէ եօլտա օլանաղը մալիւմ տէյիլ տիր։

Պու սապահ չըգան թայդ կազէթասընդն գավինճէ, Մ. Կլատսթօն՝ ագիլանէ պիր իթիլաֆքն հուսուլի իչիւն մէճլիսի մէպուսանտա նասիհաթ իլլեեճէք տիր։

Գահիրե 14 օգոստոս

Զաթը հազրեթը Խըտիվինին՝ հէյէթը նուզզար բիյասէթինի պիզզաթ տէրեօհտէ իյլէմէք արզուսընտա պուլունտուղու պու կիւն չույու պուլմուշ տըր։

ԻԼԱՆԱԹ

Շեհր Էմանէթինտէն կէլէն իլան

Շեհր Էմանէթի տարիեսի իչիւն 146 չեքի հաթապ վէ 15,000 գրեռ քեօմիւրե լիւզում օլունտան, իթասընա թալիպ օլանլարդն մէճլիսի Էմանէթ միւրաճաաթ իլլեմելերի իլան օլունուր։

3 օգոստոս 97 2—1

Քէղա

Տէրսաատէթ վէ պիլաատ սէլասէ տախիլինտէ իշլէմէքտէ օլան քիրա արապալարընա էաբտրբլմասը լազըմ կէլէն նիւմերօ լեվհալարը՝ նիւմունէսի վեճհլէ բիրինճէն իմալ իլէ պիր մահ զարֆընտա թէսլիմ օլունմագ, վէ էսմանը սիմ մէճիտի երիմի ղշ. հիսապը յա նրսֆը բէչին վէ նրսֆը տիկերի՝ լեվհալարդն քեամիլէն թէսլիմինտէ վերիլմէք իւզրէ միւնագասասը պիլիճրա, մէզգիւր լեվհալարը պէհերի 2 ղշ. 30 բարատա թալիպ էօհտէսինտէ թէգարրուր իտուպ, գարարը գաթիսի օգոստոսդն ճնճը բէնճչենպիհ կիւնիւ վերիլեճէկինտէն, տահա աշաղրեա թալիպ օլանլարդն եէվմը մէզգիւրէ գատար Շեհր Էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ իլլեմելերի։

3 օգոստոս 97

Էվգաֆ

Էվգաֆը Հիմայուն խազինէսի մահալլեաթ տարէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտելերի իհրա օլունմագտա օլան աթիւզզիքը պէշ գաղէմ մահլիլաթդն պէտէլը միւզայէտելերի գըյմէթը մուխամինէլէրինտէն տուն կէօրունմիւշ օլտուղունտան, իրպու 1297 սէնէսի ազոսթօսընդն իւչինճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն շէհրը մէզգիւրդն 17ինճի բազար իրթէսի կիւնիւնէ տէկին իքի հաֆթա զարֆընտա թէքբար միզայէտելերի իհրա գըլընանաղընտան, զամմ իլէ թալիպ օլանլար էյամը մէզգիւրէտէ Էվգաֆը Հիմայուն խազինէսի իտարէ մէճլիսինէ կէլմէլերի պէհինճի տէֆա օլարագ իլան վէ իխթար գըլընդը։

.. 25 .. 3,500 .. 3350 (1), Էյրիգաբու գուրպինտէ Հաճի Իլիաս մահալլեսինտէ թայկան ճատտէսինտէ թէրպիէն 20 զըրա արսատա մէպնի շէհրի 60 զրչ. քիրալը ախչապ պիր պաղ պէրպէր տիւքքանընդն միւլք մա կէտիյի։ (5)

.. 12 .. 1,500 .. 500, Գում-Գաբուտա Տիւլպէնտէի Հիւսսամէտտին մահալլեսինտէ Զըզմազ Լիւլէնի սօգաղընտա թէրպիէն 150 զըրա պիր գրեռ մէնզիլ արսասընդն նրսֆ հիսսէսի (5)։

.. 69 .. 8,000 .. 5,200, Հաթապ գաբուսընտա Տէմիր թաշ մահալլեսինտէ Գուրթճըլար ճատտէսինտէ թէրպիէն 40 զըրա արսատա մէպնի սէնէվի 1,000 զրչ. քիրալը ախչապ պիր պաղ գուռեռը տիւքքանընդն պիւթիւնիւ (7)։

.. 10 .. 2,500 .. 800, Էտիրնէ գաբուսընտա Նէսլշահ Սուլթան մահալլեսինտէ Պօսթան սօգաղընտա թէրպիէն 40 զըրա արսատա մէպնի իքի օտա վէ 1 գուլյու վէ 80 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ 1 պաղ մէնզիլ (6)։

.. 64 .. 25,000 .. 20,000, Զագմագճըլարտա Տայէ խաթուն մահալլեսինտէ Վալիտ խանը տէրուունտէ ֆէվգանխանտէ թէրպիէն 60 զըրա արսատա մէպնի 150 զրչ. քիրալը 1 պաղ օտանդն միւլք մա կէտիյի իլէ իթթիսալինտէքի օտանդն եալընդրպ միւլքի (6)։

(1) Ճիմմէլէրին պաչարընտա իւք հիզմատաքի պուլունան բագգամար մահիւլաթդն նիմէրօլարընը, իքինճի հիզմատաքիլէր լիրաի Օսմանի 100 զուրուչտան օլարագ գըյմէթմուխամմինէլէրինի վէ իւչիւնճի հիզատա պուլունան բագգամար պէտէլը միւզայէտելերինի պիլտիրմէքօլտուգլարը կիպի, ճիմմէլէրին սոնլարընտա վէ բարանթեղ իչինտէ պուլունան բագգամար տախի գաչար տէֆա իլան օլունաբգլարընը պէյան իթմէքտէ տիրլէր։

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՑԱՔ

ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱՑԵԱՆ

ՍԷԼԱՆԹԷՔՑԷ

ՇԱՐԼ ԲԱԶԻ Վէ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸՆԸՆ

ԹԻՒԹԻՒՆ ՖԱԳՐԻԳԱՍԸ

ՏԷՊՕՍԸ

ԳԱԼԱԹԱՅԻ ՎՕՑՎՕՅԻ ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ 35 ՆՕՄԷՐՕԼՈՒ ՄԱՀԱԼ ՏԸՐ

ՇԻՒՊԷՍԻ

ՍԹԱՄՊՕԼՅԻ ՊԱՂՉԷ ԳԱԲՈՒՄԸՆՏԱ ԼՈՑՏ ԱՃԷՆՑԻԱՍԸՆԸՆ ԳԱՐԵՐԸՆՏԱ 11 ՆՕՄԷՐՕԼՈՒ ՄԱՀԱԼ ՏԸՐ

ԵԷՆԻՃԷ ԹԻՒԹԻՒՆ ՖԱԳՐԻԳԱՍԸ

ԳՕՆԹԻ Վէ ՇԱՀԻՆԻ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

109 ԳԱԼԱԹԱ ՍԱՆՏՐԳՃԸԼԱՐ ԻԶԻ 109

Պիզ թթիտէ ասկապը իմզալար՝ թիճարէթճէ քեֆֆիէի մէսուլիյէթի իւզէրիմիզէ ալարագ, պունտան ագտէմ Գօնթի պիրատէրլէրիյլէ միւշթէրքէն Գալաթատա Սանտրգճըլար իչինտէ 130 նիւմերօտա քիւշատ էթտիյիմիզ տուբան ֆապրիգասը չիմտիյէ գատար ֆէվգէլատէ իշլէմէքտէ վէ հէր վէճհիէ միւշթերիւերիմիզին մէմուունիյէթինի ճէլպ իլէ չըգարբլան թիւթիւնլէր բայիհալը օլմասը վէ նէվիլերինէ կէօրէ ֆիյաթընդն էհվինիյէթի ճիւմլէ թարաֆընտան թահսին օլունմագտա վէ հաթթա պիր ադրթտան պէրու տէօղթօյարըմըզդա թիւթիւն եէթիչտիրիլէմէքտէ իտի։ Պու քէրրէ միւշթերիւերիմիզի կէրիյէ չէվիրմէքմէք վէ տահա իլէրի կիթմէք իւզրէ պիլ մէճպուրիյէ ֆապրիգա վէ տէրօղթմօմզը մահալը մէզգիւրտ դայէթ վասի վէ մամուլաթընդն իսթիֆադընա էգէր ճիհէթ էվվէրիշլի պուլունան 109 նիւմէրօլու ֆապրիգայա նագլ իյլէտիք։

Պունտան պէօյլէ Սթանպօլ վէ Թաշրա վէ Էվրօբատան՝ թիւթիւն իրսալը հագգընտա վիրուտ իտէն էվամիրի սասթը սասթընա իճրա էտէպլիէճէյիմիզ կիպի, թիւթիւնլէրին բայիհասը վէ ճիւմլէնին տարրամաղընա ալըշտըրըլան լէզզէթի տէյիշտիրմէմէք իւզրէ պու քէրրէ տախի թիւթիւն չըգան մահալլէրէ վէ պախուսուս Եէնիճէյէ մալիւմաթը թամամէ ասկապընտան մէմուրլար իպամ գըլընմըշ տըր։ Միւշթերիւերիմիզին մէմուունիյէթինի ճէլպ իթմէք վէ իսթէտիքլէրի գօգուլու վէ տրմաղընա էլվէրիշլի տուբան վերէրէք արզուսընտա պուլունտըղմըզտան, թալիպլէրինին լութֆէն ֆապրիգամըզդա թէնէզզիւլ պույրուլմալերինի ըէճա, վէ պունտան պէօյլէ դայրը մագթու նէվինին 150 լիք. 200 լիք. 300 լիք վէ տահա ֆէվգէլատէ ճինալէրինտէն կէրէք թիւթիւն վէ կէրէք սիկարա տէքօղթիմօմզդտա մէվճուտ պուլաճագլարընը թավսիյէ իտէրիզ։

Սաֆբլան մահալլէր. — Գալաթատա Սանտրգճըլարտա Ն. 109. — Զընտան գաբու Զէօվկէքճիլէրտէ Ն. 29. — Էմին էօնիւնտէ Ն. 36, վէ ճիւմլէ տուբան սաթրճըլարտա։

Զէլյ. — Սայէի Շահանէտէ Էվրօբայա իրսալ իտճէյիմիզ տուբանլէրին պանտրօլ ըէսմինտէն մուաֆիյէթինէ տայիր իմթիյազ տախի թահսիլի տիլմիշ օլաուզունտան, Էվրօբատա պուլունան թալիպլէրիմիզէն պու ճիհէթլէ եիւզտէ երիմի ֆայէէմէնա օլաճագլարընը իլավ վէ իլան էյլէրիզ։

ՏԻՄԻՐԴԱԲՈՒԼԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ՕՖՆԷՐԻՆ ՐԱԳՕՉԻ ԹԱՊԻՐ ՕԼՈՒՆԱՆ

Ա.ՃԸ ՍՈՒՑՈՒ

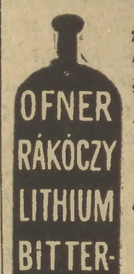

Պու մուալիճէ Պուտա-Բէչթատա Մաճար իւլում ու ֆիւնուն ագատէմիսը թարաֆընտան վէ Բարիկին Թըպպէեէ ագատէմիսը թարաֆընտան ըէսմէն հալլ օլունուպ չէհատէթնամէ վերիլմիշ, վէ Վիէննա, Բարիզ, Սիտնէյ, Մէլբուռն վէ սայր չէհիրլերտէ միտալիա իթա օլունմուշտը։ Մէչահիրի աթբպպա մուալիճէի մէզգիւրէնին չալուզ վէ մուհագագ սուրէթտէ թէէսիր իթտիկինի թաստիգ իտէրէք ճիւզիճէ տէ միւսիլ օլտուղունու պիլպէյան, սուրէթը մախսուսէտէ թավսիյէ իտէօրլար։ Մէսանէտէ թաշ խաթալըզը, վէ մէսանէտէ էսկիմիշ նէվռալի վէ մէսանէտէ ֆէնալըզ վէ իտարար եօլարընտա պօզուգլուգ պուլունտուգտա, պու սույուն չօգ թէէսիրի վէ բէք զիեատ ֆայիէսի օլուր։

Եարըմ սու պարտաղը իչիլմէլի տիր։

Հէր մատէն սույու սաթան տիւքքեանլար իլէ էճզախանէլէրտէ պուլունուր։

Ա.ահապը
Պուտա-Բէչթատա Լոդէր
Պէրտրէպէր

Սթամպօլ վէ Գալաթատա պուլունան տէբօլար.

Մ. Մ. Ժագ Ա.էքքեան,
» » Ժ. վէ Ն. Գանճիլ Պիրատէրլէր,
» » Վէհնան Գասապեան,
» » Քիւչիքեան Պիրատէրլէր,
» » Վ. Ցանոնի.

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԱԴՈՂՈՒՍ ՃԻՐՔԷՕՒ

Սէրմայէ	200,000,000	ֆրանգ։
Լտա օլունան	50,000,000	»
Իհթիաթ սանտրգընտա մէվճուտ	80,000,000	» 29 սանթիմ

ՄԱԳԱԲԼԱԲԸ

ԼԻՕՆ	Ս. ԲԷԹԹԼԷՍՊՈՐԿ
ԲԱՐԻՍ	ՄԱՏՐԻՏ
ՄԱՐՍԻԼԻԱ	ՃԻՆԷՎՐԱ
ԼՕՆՏՐԱ	ԻՍԿԷՆՏԷՐԻԷ
ՎԻԷՆՆԱ	ՄԸՍԸԲ

Վէ սայբը պիր չօգ պէլտէլէրտէ.

Գրէտի Լիօնէ պիճիւմէ պանգա մուամէլէլերինի տէր իւհտէ իտէր։
Իսկամ իւզերինէ իգրազ իտէր. (էօտիւնճ վերիր)։
Իսկամ ըէհին ալարագ հիսապը ճարի աչար։
Ֆրանսայա վէ սայբը էճնէպի մէմլէքէթերինէ բօլիցա քէչիտէ իտէր։
Համիլինէ էտա օլունմագ իւզրէ գրէտիթօ քեաղըտալարը վերիր։
Պօրսա իշլերի իչիւն վերիլէն էմրլերի իճրա իտէր։
Իսկամ հրֆզ իտէր։
Թէպլիմ օլունան նագտը գապուլ իտէր՝ վէ մուգապէլինտէ չերայիթի մալիւմ իլէ պօնօլար վերիր։

Սրճաղօլտաֆէ մաֆսրբը (իտարէսի). — Նումէրօ 10 Մէրթէպանի սօգաղը. — Եագուպ խան Ղալաթատա։

LA RÉUNION

ԼԱ ՐԷՅԻՆԻՕՆ

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ ԻԶԻՆ ԱՆՕՆԻՄ ԴՈՒՄԲԱՆԻԱ

Իսմէ մախսուս օլարագ ալթը միլիօն ֆրանգ սէրմայէ իլէ 1855 տէ Բարիզտէ թէէսիս օլունմուշ, վէ Բարիզին միւթեպէր պանքէր վէ Թիւճարանը հիսսէտար եազըլմըշ տըր։

Պու գումբանիա ՎԱՐՕՐ ՎԷ ԵԼԷԿԻՆ ԿԷՄԻՍԻ Վէ ՍԷՖԱՒԻՆԻ ՍԱՒԻԼԷՃԷ եիւքլէնտիլէն մալլարը, վէ բօսթա իտարէլէրինէ թէսլիմ օլունուպ, բօսթա վարբրբյա նագլ իտիրէն էվրագը նագտիյէյի միւթետիլ ֆիյաթլարա սիկուրթա իտէր։

Սթամպօլտա մէզգիւր գումբանիանընն աճէնթասը վէքիլի
Մ. Մ. Տ. ԼԸՊԷ Վէ ՄԱԽՏՈՒՄՈՒ ՎԻԳԹՕՐԱ

միւրաճաաթ օլունմալը տըր։

Թիւրքիա վէ Պուլկարիա իչիւն եաղլընըզ տէբօղիթօ ամէնցիասը.

EM. J. MERTZANOFF

ԷՄ. Ժ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ

ՍԹԱՄՊՕԼ, ՊԱՅԼԹԱՆ ՀԱՄՄԱՄ ՀԱՃՕՐԱՅԼՕ ԽԱՆ Ն.՝ 17

Ն.՝ 13 Գալաթա վօյվոտա ճաատէսի ԻՍԹԱՆՊՕԼ

JONES & CIE

ՃՕՆ Վէ ԳՕՄ. ԼԻՄԻԹԸՏ

ԿԱՑՏ ՊՐԻՃ-ՄԱՆՉԷՍԹԷՐ

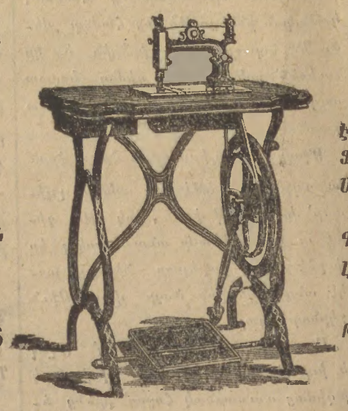

ՏԻՊԻՃ ՄԱՔԻՆԱՍԸ ՃԷՍԻՄ ՖԱԳՐԻԳԱՍԸ

Էլ իլէ իլլէր մաքինա.
Ֆամիլեալար իչիւն մաքինա.
Մօտիթրալար վէ թէրզիլէր իչիւն մաքինա.
Գունտուրաճըլար իչիւն մաքինա.
Լաստիք տիքմէք իչիւն մաքինա.

Թարիֆա վէ էօրնէք տէֆթէրլէրի մէճճանէն վերիլիր.

Զօգ ալանլար իչիւն ֆիեաթճա պէօյիւք իքրամլար օլունուր.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 12 Օգոստ.

Ինկիլ. էհամը Ինկ. Լիր.	100-11/16
Օսմ. էհամը աչբլաը	17- 1/4
» » գաբանը	17-1/16
Իսթիգրազ 65	19-
» 69	19-
» 71	78- 1/4
» 72	30-
» 73	18- 7/8
Օսմանը պանգասը	17- 1/4
Մըսըր տույուն. մութա հրաէ	78-3/4
» իմթիյազը	91-3/8
Բուսիա իսթիգրազը	99-
Գամպիո Բարիզ 8 այ վասէ	–

Փարիզ, 12 Օգոստ.

Ֆրանս. էսկ. 3 % Ֆր.	86-15
» » 5 գրօնսուզ	118-02
Օսմ էհամը աչբլաը	17-30
» » գաբանը	17-45
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	96-
» 69	93-
» 73	94-
Մըսըր ֆօնս. մութա հրաէ	398-57
Գրէտի Լիօնէ	920-
Օսմանը պանգասը	685-
Բուսիի չըմինաբֆերի	58-50
Իթալիա էհամը	90 35
Գամպիո Լօնտրա 3 այ վասէ	25-26

Վիէննա, 12 Օգոստ.

Անգիս ֆիօրին	–
Բուսիի չըմինաբֆերի	26-30

ԶԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Էս. ուս. ամբ. ազ. գաբ.	18 28
Գաբ. բաղաճ աչբլաը	19- 8
Իսթիգ. 63 (Մութաֆ) 6 %, Ֆ.	96-50
» 65 » 6 %, Ֆ.	96-50
» 69 (Բինաբ) 6	95-25
» 72 (Ֆօն ամ Թրէյօր)	31-25
» 73 6 %, Ֆ.	93-50
Բուսիի չըմինաբֆեր 3	58-50
Ագէ ֆայիզի	09-
Բրբոր Ղրշ	65-
Հավալէսիզ »	75-

ԶԱՆԳԱ ԱԳՏԻՈՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6- 6
Սամսոզ պանգասը	12-
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-15
Թրամվայ	4-07

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշան	Ղ. Ֆր
Գէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	107-22
Մէթալիք »	205-20
Գէչլիք »	210-20
Ակբլեդ »	127-20
Գագըր »	680-
Գայմ »	1050-
Ինկիլիզ լիրասը	109-10
Ֆրանսըզ ալթունու	87-12
Փոլ	39-34
Գրիմից ալթունու	51-
Գարպոն գայմէսի	3-65